

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an 4 cor. 40 bani,
Pe o jumătate de an 2 cor. 20 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamente se fac la „Tipografia Poporului” Sibiu.

Foaie politică Apare în fiecare Duminică.

Telefon Nr. 146.

Adresa telegrafică: „Foaia Poporului”, Sibiu.

INSERATE:

să primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
(Strada Măcelarilor Nr. 12).
Un șir petit prima-dată 14 bani, a doua-oraă
12 bani, a treia-oraă 19 bani.

Bătaia lui Dumnezeu.

Suntem un popor bătut de soarte. De când trăim pe aceste plaiuri stropite cu sângele cel sfânt al moșilor și strămoșilor noștri, întotdeauna am îndurat lovituri peste lovituri și niciodată nu ni-am dat seama, că pătimim nu numai din cauza împrejurărilor grele, dar și pentru faptele noastre.

Cu toții deopotrivă putem spune, că și încercările cari au dat peste noi în anul trecut sunt un semn dela bunul Dumnezeu, că ni-am făcut vinovați de multe fapte. Cu tot dreptul, căci potopurile de apă, ce au nimic în acel timp aproape toată agonișca noastră cu multă trudă și năcazuri împreună, nu s'au varsat numai așa din senin peste hotarele noastre, nu fără de anumite pricini au făcut pagube de milioane. Ci să o mărturisim pe față, din vina noastră suferim. Căci nu ne gândim nici pe departe să folosim cu chibzuiala câștigul nostru de pe un an și altul, ci ca să zic așa, ni-am învățat să cheltuiim într'un an tot ce ni-am procopsit. Să avem cu ce trăi până la secere și până la cules și mai mult nu ne doare capul.

Dacă totuși vedem, că ne rămâne ceva de pe un an pe altul, ne apucăm cu puterea și fără trufare ne silim să gătim ce mai avem, și doar vine timpul secerisului și culesului. Și apoi chiar dacă am voi să ne gândim ceva și pentru zile negre, nu putem, nu, pentru că în familiile noastre sunt guri multe, cari trebuie să împacate, iar noi nu ne gândim să ne mai și rătăcim de pe la vatra părintească. Facem și în ziua de azi — cu un cuvânt — și oamenii cari trăiau înainte de potopul despre care se învăța Sfânta Scriptură, căci oamenii de atunci, după cum ne spune Mântuitorul Isus Christos în evanghelia dela Matei (XXIV, 37) încă nu gândeau la nimic, fără numai mâncau, beau și se însurau, până când a venit potopul și atara de Noe i-a nimic pe toți.

Trebuie deci să recunoaștem odată, că e vremea să ne gândim cu dinadinsul la viitorul nostru, dacă voim să nu rămânem de răsul altor națiuni. Mai ales după această bătaie a lui Dumnezeu, după marile varsări de apă din anul trecut, trebuie să avem de grijă, că nu vom mai putea trăi numai cu ceea ce am moștenit dela înaintașii noștri. Pagubele mari, pe cari le-au suferit unii dintre oamenii cu mare economie de câmp, au făcut pe unii dintre ei să se gândească, cumcă numai așa va fi bine de ei, dacă se vor lăsa de economia de vite, alții — și durere aceștia sunt multi — au rămas pe drumuri și așteaptă cea din urmă scăpare dela deaproapele lor și dela guvernul

țării. De sigur însă mai bine e, când încunjurați de mari primejdii, ne putem ajuta cu mijloacele noastre și nu ne lăsăm să trăim din mila altora, căci Dumnezeu ni-a lăsat să trăim din rodul muncii noastre.

Multe sunt căile, cari ar putea duce pe țărănul nostru la o răsplată bună, dar eu unul cred, că în zilele acestea de grea încercare nu numai dintre cei năpăstuiți, dar și dintre alți oameni de-ai noștri de bine, ar trebui să fie mulți, cari să aleagă pe seama fiilor lor negotul și meșteșugul.

Căci dacă vom merge odată în zi de târg într'un oraș care e așezat printre satele noastre ce vom vedea? Cu durere vom vedea cum târgul întreg e plin numai și numai de Români. Zic, cu durere, pentru că deși sunt aproape numai Români cumpărătorii, ei nu sunt în stare să cumpere nimic dela unul din neamul nostru, deoarece nici pomană să fie prin oraș vre-un neguțator român.

Se întâmplă, nu-i vorba, ici-colea se mai fie și câte un neguțator român, dar numărul acestora e ca și numărul corbilor albi și chiar dacă sunt, noi mergem la străin, ba ca să zic pe nume, la știa. Și tot așa stam și cu meseriașii noștri. Nu avem decât puțin, iar pe acela nu-l sprijinim.

Ar trebui să stăm cu totul tot altcum. Căci dacă s'ar porni părintii să-și dea copiii la negoț și meșteșug, ca mâine ni-am pomeni că am avea oameni de toate meseriile dintre ai noștri și ni-s'ar umplea inima de bucurie când am vedea, că le merge bine sprijiniți de banul nostru.

Că să vedem cu toții cât de bine e de pildă să fii neguțator, n'avem decât să citim ce spune cartea sfântă a Jidovilor, care se cheamă Talmud. În acea carte se spune, că nu-i măiestrie mai rea decât agricultura, adică cultivarea pământului. „Dacă cineva are o sută de taleri în comerț (negoț) atunci poate gusta în toate zilele carne și vin; dacă însă întrebuințează o sută de taleri spre cultivarea pământului, nu poate mânca decât sare și legumi“).

Din aceste cuvinte putem vedea, că negotul e foarte însemnat. Dar ne mai putem însemna și altele. Și adevărat vedem că jidovii disprețuiesc cultivarea pământului. Și fiindcă între multe alte popoare noi, Românii, mai ales numai cultivând pământul am trăit pe aceste vai și dealuri ardelene, de sine înțeles, că ne țin jidovii între națiunile pe cari le pot stoarce, fiindcă ne ocupăm numai cu economia.

E de datorința noastră cea dintâi deci să arătăm, că știm purtă și negoț și meșteșug. Nu vreau nici pe departe să zic

*) Se înțelege că s'ci e vorba de lucrarea pământului, cum se făcea mai demult și cum o fac și scuma cei mai mulți Români la sate. *Rid.*

că să ne ocupăm cu acestea în paguba economiei. Dimpotrivă, să ne ocupăm, cu cultivarea pământului în măsură cât mai mare și din cât se poate numai lucrând cu cap după pilda altora, dar să îmbrățișem și negoțul și meseria, căci vom îmbogăți neamul nostru chinuit de veacuri. Li vom alina suferințele străbune și nu vom mai simți așa tare apoi încercările ce ne vin de Sus.

Să mergem deci cu Dumnezeu înainte pe calea ce o am arătat și o au mai amintit și alții și atunci putem fi asigurați că ne câștigăm vrednicie pentru un traiu mai ușor, pentru o viață mai cu tihnă. Să nu ne lăsăm deci în urma altora, cari știu numai să-și bată joc de munca noastră. Veniți deci, veniți toți doritorii de bine

„S'arătăm la lumea toată
Că Românul n'a pierit;
Că în vorbă și în faptă
Este vrednic de trăit.“ *Gh. C.*

Fondul cultural al Blajului, înființat în anul 1909, a ajuns să aibă la 31 Decembrie 1911 suma de 291 mii 778 cor. Acest fond, cum de altminteri au și celelalte eparhii românești din Sibiu, Lușoj, Caransebeș, s'a înființat pentru a putea ajuta mai ales școlile amenințate de dușmanul culturii noastre naționale. Cea mai mare contribuție la acest fond a fost dela dl Vasile Stroescu, care știm, că a dat o sută de mii de coroane, apoi banca „Patria” din Blaj cu 25 mii de coroane. Au fost foarte mulți, cari au dat câte 100, 500, 1000 coroane, mulți alții cu sume mari n'au vrut să li se publice numele, urmând poruncei evanghelice „Să nu știe stânga ta, ce face dreapta ta!”

Din veniturile acestui fond s'au dat pentru salarii (plăți) la învățatori suma de 11 mii 741 cor., iar ajutoare pentru clădiri și mobilier școlastic s'au dat suma de 20 mii 519 cor.

Să crească!

Episcopia de Haidudorog. Revista „Cultura Creștină” din Blaj publică date statistice cu privire la comunele românești răpitate din dieceze românești și alăturate la episcopia păgână.

Din dieceza gr.-cat. a *Ordzii-mari* s'au răpit 44 de parohii cu 44 mii 839 de suflete, dintre cari 19 mii 39 nu mai știu românește.

Din dieceza gr.-cat. a *Gherlei* s'au răpit 4 parohii cu 9657 suflete, dintre cari 4430 nu mai știu românește.

Din arhidieceza Blajului s'au răpit 35 de parohii (în comitatele Murăș-Turda, Ciuc, Treiscaune și Odorheiu) cu 18 mii 719 suflete, dintre cari 11 mii 948 nu mai știu românește.

Ni s'au răpit deci cu totul 83 de parohii cu 73,225 credincioși, dintre cari 14,220 știu numai românește, 23,588 știu și ungurește, iar numai ungurește 35,417. Rămân deci curați și după limbă 37,808 Români. Dar și ceice vorbesc numai ungurește protestează să fie socotiți Maghiari, căci nu numai limba hotărăște naționalitatea unui popor, ci și *sângele* și obiceiurile.

După cum aflăm, s'a făcut propunerea să se numească o comisiune compusă din clerici din Roma și preoți gr.-cat., cari să meargă prin toate satele răpite și să întrebe pe oameni, de ce episcopie vreau să se țină. De se va primi propunerea aceasta, va fi pace, de nu, parohiile românești răpite sunt datoare să poarte mai departe lupta până la izbândă.

De-ale Kultureghiletului din Cluj. Cetitorii noștri știu, că nemeșimea și jidă-nimea din Ardeal au înființat de mulți ani un Kulturegyilet, un fel de asociațiune, care urmărește maghiarizarea Românilor și cumpărarea pământului românesc. Când nu are bani destui, cere dela stat și capătă, cu toate că banii statului sunt și ai noștri, ba au fost comitate, cari au votat chiar aruncuri pentru aceasta societate, care numai culturală nu e. Averea ei e de aproape patru milioane de coroane și în anul trecut a avut un venit de peste trei sute de mii de coroane.

Kultureghiletul face acum mereu cercetări cu privire la vânzările de moșii din Ardeal și cere fără întrerupere dela guvern să facă legi, prin cari Români să fie împedeți de-a mai putea cumpăra pământ. Au mai cercetat și ce datorii ipotecare (cu întabulare) au oamenii din Ardeal și au aflat, că Maghiarii au datorii ipotecare, cari sunt cu 17 milioane mai mari decât ale Românilor și Sașilor împreună.

Precum vedem, Kultureghiletul acesta se întâlnește în ură și prigonire economică împotriva Românilor cu Sașii, cari lucrează ca și el pe lângă guvern și pe toate căile împotriva dezvoltării noastre economice. Dar vine ea apă și la moara noastră!

Inmulțirea cercurilor electorale. După ce se va vota monstruosul proiect de lege electorală, dieta se va ocupa cu un alt proiect: întocmirea nouălor cercuri electorale. Căci nu e destul, ca legea e cât se poate de mișească, jefuind pe partea cea mai mare a Românilor de dreptul de vot, dar e vorba ca și comunele să fie astfel grămadite după cercuri, încât chiar și acolo, unde noi avem majoritate, să biruie veneticii. Afară de aceea numărul cercurilor va fi sporit, pentru naționalitatea maghiară numai!, cu 42 de locuri nouă de deputați. Scurt, noi suntem scoși din lege. Se vede, că paraziții, cari stăpânesc din nenorocire țara, vreau cu tot dinadinsul să ne scoatem și noi din lege.

Prigonirea presei române. Am fost dat știrea, că directorul poliției din Arad a învinuit pe câțiva fruntași de-ai noștri din Arad, că ar fi ținut o adunare populară secretă (ascunsă) în localul redacției „Românului”. I s'au spus, că s'au sfătuit câțiva Români pentru facerea statutelor societății ziaristilor români, dar au tocat la urechea surdului, căci grozavul polițist a amenadat (pedepsit) pe dnii V. Goldiș, R. Ciorogariu, E. Ungureanu și C. Savu cu câte 20 cor. Se'nțelege, că împotriva acestei sentințe s'a făcut apel.

Școala din Băișoara scăpată! Lupta dreaptă, ce au dat-o bravii Români din Băișoara pentru școala lor națională a fost încununată de izbândă, cel puțin în parte. Școala confesională, cu toată împotrivirea celor fără de lege și cu toate că părinții copiilor de școală au fost pedepsiți în patru rânduri cu câte 15 coroane, a fost deschisă. Mult i-a fost de ajutor preotului preavrednic *Ioan Labol* și dl avocat *Dr. Ioan Giurgiu* din Iara, care încă a ostenit mult pentru deschiderea școlii. Dl Dr. A. Novac din Pecica a dăruit 400 cor. pentru școală.

Cuiul străin a rămas însă în comună, școala străină, și fiind copii pentru două clase, o parte din ei trebuie să meargă și acolo. Lupta să nu contenească, autoritățile noastre naționale să dea ajutor, ca școala românească să poată avea încă o clasă. Numai astfel vom scăpa de veneticul din sat.

Salariile (plățile) învățătorilor confesionali. Ministrul școlilor a înaintat dietei un proiect de lege, după care salariul fundamental al învățătorilor dela școlile confesionale va fi urcat la 1200 cor. pe an.

Un lucru să-și însemneze învățătorii noștri: Dujmanul școlilor naționale, Zici, nu o face aceasta de dragul nostru, ci pentru ca să poată închide școlile românești. Inchizându-le, scopul lui nu e în rândul întâiu înființarea de școale cu limba străină de propunere, ci el vrea să lase comunele noastre fără nici o școală, pentru ca numărul Românilor fără știința de carte să se facă tot mai mare.

Impotriva proiectului de lege electorală al lui Tisa-Lukaci a protestat și adunarea comitatului Pesta, care se compune numai din Maghiari și Jidani. Așa de nedrept li se pare chiar și acestora proiectul.

Noul președinte al republicii franceze. Franța e o țară mare, care n'are însă împarat sau rege, cum are monarhia noastră, România și cele mai multe state din Europa. Acolo camera și senatul (cum ar fi la noi dieta și casa magnaților) se întrunesc tot la șapte ani la un loc și aleg pentru un timp de șapte ani un *președinte*. Acesta ține locul domnitorului. După șapte ani poate fi ales din nou, dar asta se întâmplă rar. Săptămâna trecută, Francezii și-au ales un președinte nou în persoana dlui *Poincaré*, care a fost până acum prim-ministru.

Azi mic, mâne ție. De ochii lumii, ministrul de culte și învățământ a pus în bugetul țării și sume pentru ajutorarea bisericilor și școlilor nemaghiare. În loc să dea însă aceste sume consistoarele, ca ele să le împartă celor ce se cuvin, căci numai ele știu, cine e vrednic slujitor al bisericii și școlii naționale, le împărția el după cum îi recomandau inspectorii de școale și comisiunile administrative ale comitatelor. Ne putem ușor închipui, pe cine vor recomanda oamenii aceștia!

Și înainte de Crăciun s'au împărțit astfel de ajutoare de câte o sută de coroane -- arginții lui Iuda -- la mai mulți învățători, fără să fie întrebate autoritățile noastre bisericesti. De data aceasta au primit și 30 de învățători sași astfel de ajutoare pe cale nelegiuită, ceace nu li se mai întâmplase. Dar pentru aceea conducătorii lor tot nu văd, ce-i așteaptă în viitor.

Știri politice din străinătate

În privința păcii nu s'a hotărât încă nimic. Delegații turci n'au plecat încă din Londra, după cum amenințau, dar nici nu mai stau de vorbă cu delegații statelor balcanice.

Intr'aceea în Constantinople, în tabăra dela Ceatalgea și în Azia mică sunt mereu demonstrațiuni (adunări) mari, prin cari armata și poporul turc cer continuarea războiului.

În Constantinopol s'au strâns în fața palatului Sultanului și în piața Sfintei Sofia o mulțime uriașe, care cereă continuarea războiului. Între vorbitori au fost mai ales preoți, dintre cari unul a strigat: „Blăstămat fie Chiamil-Pașa (marele vizir), dacă vrea să vândă creștinilor orașele noastre sfinte”. E vorba mai ales de orașul Adrianopol, care a fost înainte de ocuparea Constantinopolului prin Turci (la anul 1453) capitala Turciei și are multe morminte de ale sultanilor vechi. Fiind temere, că poporul să nu facă o revoluție, a intervenit (s'a amestecat) armata, care a risipit pe demonstranți.

Pe țărmul Aziei mici din fața Constantinopolului sunt concentrate (strânse) o mulțime de trupe de Gurzi. Acestea s'au revoltat, cerând să fie trimise numai decât împotriva Bulgarilor și să se înceapă războiul de nou. Sultanul a trimis un aghiotant al său la ei, care i-a lăudat pentru râvna lor patriotică în numele Sultanului, i-a rugat însă totodată să se liniștească și să aibă încă puțină răbdare. Trupele curde s'au liniștit deocamdată.

Ofițerii turci din tabăra dela Ceatalgea încă amenința să înceapă ei singuri de nou războiul, dacă nu vor primi cât mai curând ordin în privința aceasta.

Atașatul militar francez*) din Constantinopol a raportat guvernului sau dela Paris, ca starea armatei turcești dela Ceatalgea este foarte bună. Golurile au fost umplute și armata întreagă organizată de nou. În apropiere de Ceatalgea sunt în altă tabăra numeroase trupe din Azia mică și călăreți curzi, cari în cel mai scurt timp pot fi duse pe câmpul de luptă. Cei pricepuți într'ale războiului sunt de părerea, că izbugnind războiul de nou, Turcii ar putea să învingă, căci armata lor e mai bună acuma decât a aliaților balcanici.

Văzând **Puterile-mari**, ca delegații din Londra nu au putut ajunge la pace, au adresat guvernului turc o **notă** (scrisoare) comună, prin care-l îndeamnă să primască condițiunile de pace ale aliaților balcanici. Îndeosebi cer să dea Bulgarilor *Adrianopolul*, iar Puterile garantează, că giarniile (casele turcești de rugăciune) și mormintele sultanilor nu vor fi necinstite. În ce privește *inzulele egeice* dela intrarea în Dardanele, Puterile propun să le lase lor hotărârea și ele se vor îngriji, ca acele inzule, cari nu pot fi date Greciei, să rămână tot Turciei. În nota aceasta i-se atrage Turciei atențiunea asupra primejdiei, care amenință Constantinopolul, chiar și Azia-mică, dacă se va continua războiul.

Răspunsul guvernului turc nu e cunoscut încă până în momentul, când scriem aceste rânduri.

Intr'aceea **generalii bulgari și regele lor** au ținut un consiliu (sfat) de războiu

*) Guvernele nu trimit numai câte un ministru în capitalele altor țări, ci și câte un ofițer, care se numește atașat (alăturat) militar.

în orașul Mustafa (la granița Bulgariei), în care au făcut planul pentru continuarea războiului. Credem însă, că și ei vor fi buni bucuroși să se facă pace, căci armata lor dela Ceatalgea a început să ducă mare lipsă de-ale mâncării. Se povestește, că o ceată mare de soldați bulgari a plecat spre Iagărul turcesc. Turcii i-au oprit și i-au provocat să se retragă, altminteri îi împușcă. Atunci soldații bulgari au declarat, că ei sunt gata să se dea prizonieri, numai să li se dea de mâncare. Turcii le-au dat multă pâine și i-au trimis apoi iară în tabăra bulgărească. Nu trebuie să uităm, că în armata bulgărească sunt acum o mulțime de soldați, parte aproape copii de 17--18 ani, parte oameni dela 40 de ani în sus.

Sărbilor, cari sunt în Albania, le merge foarte rău. Intre ei bănuie tot felul de boale, afară de aceea și Albanzii au început să-i omoare.

La Prizrend și-au cerut însfârșit ertare pentru purtarea necuviincioasă față de conzularul nostru austriac și steagul monarhiei noastre (negru-galbin). În fața conzularului s'au prezentat trupe sârbești în paradă, apoi când s'a înălțat steagul austriac deasupra conzularului, trupele sârbești au prezentat armele, au plecat steagul lor în fața steagului nostru și muzica a cântat Imnul nostru împărătesc.

Grecii n'au putut face nimic până acum la Ianina, unde au fost mereu bătuți. Multă stricăciune le face și Giavid-Pașa, despre care se spune, că ar fi fost arestat. El nu e arestat, ci dintrăună strâns zece mii de soldați turci, cari au și tunuri, și cu aceștia a plecat înspre Ianina.

Scutari din Albania se ține încă. O telegramă vestește, că Papa dela Roma a cerut dela Puteri, ca Scutari să rămână al Albaniei, căci Albanzii de-acolo sunt toți catolici. Italia și Austro-Ungaria au și hotărât, ca să lucreze pentru a păstra Scutari pe sama Albaniei autonome.

Conflictul româno-bulgar nu e potolit încă. Delegatul bulgar Daneff a dat dlui Fahe Ionescu, ministrul de interne al României, care încă se află la Paris, o declarație în scris, în care spune, că Bulgaria se învoeste la o îndreptare a graniței dobrogene. Delegatul bulgar a imbiat România cu o fâșie lată de vre-o șase kilometri, care nu cuprinde însă și orașul Silistria cu forturile lui. El a mai declarat,

că Bulgaria va dărîmă forturile (întăriturile) dela Silistria. Guvernul român s'a declarat nemulțumit cu atâta. Pertractările continuă însă și e nădejde, că cererea dreaptă a României va fi împlinită, mai ales, că Silistria a fost dată României încă de congresul din Berlin dela 1878 și numai împotrivirea necinstită a Rusiei a oprit-o atunci să aibă acest oraș, locuit și acum în cea mai mare parte de Români și Turci.

Inaltul ordin de zi al Regelui României către armata română.

Pe ziua de întâiu Ianuarie, Regele României a dat următorul ordin de zi către armata română:

„Ostași,

„*În aceste momente de grea cumpănă, țara întreagă se întoarce cu încredere și cu dragoste către ostașii săi, știind că interesele ei vor fi totdeauna apărate cu vitejia și abnegațiunea (lăpădarea de sine), cari asigură izbânda. Sunt incredințat, că vă veți arăta atunci vrednicii fii și urmași ai eroilor, cari, la Plevna, la Rahova și la Vidin, cu sângele lor, au reînviat renumele românesc.*

„*În amintirea luptelor glorioase din acele vremuri de veșnică amintire, M. S. Împăratul Rusiei a binevoit a-Mi remite (da), prin A. S. I. Marele Duce Nicolae Mihailovici, bastonul de mareșal al armatei rusești, spre a cinși hărbația și virtuțile militare, cari au fost atunci, cum vor fi și în viitor, fala oastei române.*

„*În anul, care s'a închis, ați dovedit, că sunteți pătruși de înalta voastră chemare. Prin disciplina și silințele voastre v'ați atras mulțumirea Mea. Urmăți pe această cale și munciți fără praget spre a fi vrednici de însemnatele jertfe, care le face țara pentru întărirea puterii sale militare.*

„*Din adîncul inimii vă urez an nou fericit.*

„*Dat în București, la 1 Ianuarie 1913.*
Carol.”

Publicăm și noi acest inalt ordin de zi, ca să vadă și cetitorii noștri, cum vorbește Regele român către soldații români. Îi publicăm însă și din motivul, ca să se vadă, că România e pregătită pentru a-și câștiga drepturile, ce i-se cuvin, chiar și cu puterea armelor, dacă vecinul de dincolo de Dunăre nu vrea să înțeleagă cu buna.

Să ne aducem aminte din trecut!

În biserica parohială gr.-cat. română din *Reghinul-sădesc* s'a slujit un parastas pentru odihna sufletelor celorce au întemeiat-o la anul 1811.

Pe-atunci era protopop în Reghin *Petru Maior*, care împreună cu Gheorghe Șincăi și Samoil Micu-Clain formează cununa celor trei lucefări deșteptători ai culturii noastre naționale. Românii nu aveau atunci biserică cum se cade, de aceea protopopul Maior s'a pus în înțelegere cu fruntașii parohiei de-atunci negustorul Ion Marinovici, Român din Macedonia, Todor Bardoși, moșul dlui inspector școlar Bardoși din Sibiu, și negustorii Mihai Muntean, Vraciu, Radu și Mihailovici și dând fiecare câte o sumă de bani, au cumpărat pe ascuns dela Sas o casă și o curte, unde să clădească biserica și casa parohială.

Sașii negri la suflet, atunci ca și acum, au încercat să împedec pe Români de-a avea chiar și o casă a lui Dumnezeu în Reghin. De aceea sfatul orășenesc a ținut o ședință, în care a hotărît să iee locul dela Români și să facă pe el — grajduri! Maior a aflat însă de planul lor și în noaptea premergătoare (înaintea) zilei, când aveau să vină Sașii, ca să-și bată joc de Români și de legea noastră, a așezat în curtea cumpărată o masă de altar, pe ea a pus vasele și cărțile sfinte, între doi stâlpi a pus clopotul adus din Reghinul-unguresc și de un alt stâlp o toacă. Totodată a vestit pe toți Românii să vină până'n ziuă acolo. În dimineața zilei urmatoare a venit comisia săsească, dar a găsit pe protopopul românesc slujind sfânta liturghie și pe credincioșii Români închinându-se. Comisia a trebuit să plece cu urechile plecate.

Sașii nu s'au dat bătuți, căci au intentat proces împotriva lui Maior. Pe-atunci Românii erau și mai lipsiți de drepturi ca acum, așa că veneticii au izbutit să-l silească pe Maior să plece din Reghin, dar a fost numit cenzor la tipografia cărților bisericesti din Buda. *Locul a rămas însă al Românilor* și la anul 1811 marea biserica românească, lungă de 25 și jumătate metri și largă de 7 și jumătate metri era gata.

Astfel de lupte purtau și astfel de jertfe aduceau înaintașii noștri, când era

Cu paloșul. 56

Stoveste vitejască din vremea descălecatului Moldovei

de
Radu Rosetti.

(Urmaso).

XXVI.

La Gradiște.

Soarele era aproape de prânzul cel mic când ceata călătorilor noștri ajunse în fața satului Gradiște, așezat pe râpa stângă a pârăului Galbăna. De-asupra satului, în mijlocul unei ogrăzi întinse, împrejmuită cu un zid de piatră nalt de trei stângeni și mai bine, având trei laturi înconjurate cu șanțuri adânci, iar a patra așezată de-asupra unei râpi, se vede casa lui Gheorghiiță. Era o zidire pătrată, având la fiecare latură câte un cerdac cu stâlpi de piatră.

Încă dela oareșicare depărtare de sat

Gheorghiița și acei ce-l urmau ajunseseră sau întrecuseră cete de călăreți înarmați cu arcuți, sulii și paloșe. Mulți din ei purtau pe cap coifuri de chipuri deosebite: unii erau îmbrăcați în cămeși de zale, alții aveau pieptul și brațele apărate prin platoșe de oțel. Printre dâșii erau și arcași pedestri dar în număr mic.

Erau oameni din gura Galbenii, din Gancești și de pe hotarul Băcului, care rămăsese în urmă dintr'un prilej sau altul și care se grăbeau acum să ajungă cât mai curând în Gradiște. Îndată ce recunoșteau pe Gheorghiiță, dădeau pinteni cailor pentru a-l urma cât mai de aproape. Astfel când, după ce străbătuseră satul, tânărul Căpitan de Codru ajunse la podul ridicător la poarta curții sale își oprit calul și se uită în urmă, se văzu urmat de o ceată numărând mai multe sute de oșteni.

Podul fu lăsat în jos, greaua ușă de stejar, căptușită întreagă cu platoșe de fer și legată cu drugi groși, se deschise și călătorii intrară într'o ogradă mare cât un

câmp care era plin de oameni înarmați și de cai.

Unii adăpau caii, alții le spânzurau în cap traistele cu grăunte; unli din ei curățau și ascuțeau armele, alții îmbrăcau câte ceva din glugile cu merinde iar cea mai mare parte alcătuiă cercuri și se sfătuiă. Acești Codreni aveau înfătoșarea unui neam de oameni voinici, naltți, spătoși, vânjoși, bine hrăniți și bine îmbrăcați, iar fețele lor pârлите de soare, privirea lor mândră și hotărîtă arătau îndestul că erau deprinși să înfrunte primejdia.

Cum zăriră pe Căpitanul lor, scoaseră niște chiote de bucurie care făcură să răsună văile și codrii de pe împrejur.

Cea d'întăiu grija a lui Gheorghiiță, îndată ce se dădu jos de pe cal, fu de a cere unei slugi cu barba albă, dar încă verde, care-i ieșise înainte la scară, dacă au primit vești dela Jupâneasa.

— Până acuma nu știm nimica dela Jupâneasa, Căpitane. I-am trimis în cursul serii și a nopții vre-o patru, cinci sute de

vorba de biserica românească. Faptele lor ne sunt o pildă viie pentru ceea ce trebuie să facem și noi în timpul de față, când neamurile venetice dintre noi caută pe toate cărările să ne împedeze în cultura noastră națională și în desvoltarea noastră economică.

Iar sufletele celorce au jertfit în trecut pentru neam odihnească în lăcașurile dreptilor, căci amintirea lor va fi binecuvântată din neam în neam.

Ce scriu alte gazete?

Despre Tisa și monstruosul lui proiect de lege electorală scrie gazeta Reichspost din Viena între altele următoarele:

Scopul reformei electorale, pe care ni-o pune în vedere guvernul din Pesta nu e altul, decât să asigure și pe mai departe conducerea țării pe seama acolora, cu ajutorul cărora oligarhii (grofii și baronii) să poată stăpâni mai departe. Urmărind ținta aceasta, Tisa vrea să facă lumea să creadă, ca el și elica (hăita) lui face tot ce face pentru binele dinastiei (casei împărătești). Dar toamă ideea, ce și-o face el despre legăturile dintre dinastie și „națiune” sunt deadreptul protivnice dinastiei și foarte pagubitoare pentru interesul țării. El crede, că lupta pentru ei cu carte multă și pentru dinastie, de fapt însă toamă paturile inteligente sunt împotriva lui Tisa, care crede, că cei cu pricepere sunt aceluși lui, cu viața pe sfârșite.

Politica lui Tisa e astfel, încât o poate sustine numai o dieta gata să primească domnia oricărui guvern (adecă cu deputații ticloși, cari votează după cum li se poruncește, *Reich*), iar puterea acestui guvern o poate apăra numai baioneta, corupția (cumpararea sufletelor) și calcarea legilor prin slujbași statului și ai comitatelor.

Gross-Oesterreich din Viena scrie: Un alt popor, de care pare că și-au uitat cu totul cei din Viena, sunt *Românii*. Dacă are cineva dreptate să se plângă împotriva statului, apoi aceia sunt Românii. Și cu toate asuprirea, pe cari au avut să le îndure dela stăpânirea barbara, și cu toate că credința lor către Împărat și monarhie în cele mai grele timpuri (1848) a fost răsplătită cu atâta nerecunoștință, că rămân statornici în credință și nici nu „trag cu ochiul” peste granița.

ostași sosiți aici după plecarea Dumitale și am mai aflat dela Kighciu, că Capitanul Bancila trebuia să plece astăzi, înainte de revarsatul zorilor, cu vre-o două mii de oșteni. Despre Tatarii am aflat vești dela alt pazitor al nostru, care o căzut aici toamă pe la miezul nopții și ne spune că sunt peste zece mii, sub steagurile lui Kara-Katus, mărzașul cel vestit.

Dar n'ăți putut să opriti pe mama dela un pas atât de primejdios? Aș fi crezut, Axinte, că pot să am mai multa încredere în tine.

— Capitan, atât eu cât și ceilalți câți îți măzcam pânea, am făcut tot ce ne-o stat prin putință spre a îndupleca pe Jupâneasa să nu plece împotriva păgânilor. Am ingenunchiat cu toții înaintea ei și am rugat-o cu lacrimi să ne lase pe noi să întoarcem paguba. I-am arătat că Codru are destui viteji pentru a da păgânilor o pedepsă strașnică, i-am spus că pasul care-l face are să te măhnească și că ai să ne ții de rău că n'am oprito. Jupâneasa de feliu nu ne-o

Dar nu e destul să le împlinim numai dorințele lor naționale, ci ei trebuie ridicați și *economicește*. Partea de răsărit a monarhiei a rămas în toate privințele mai în urmă, aici e mult de lucru. Și administrațiunea trebuie să e vinovata, altminteri nu ne putem închipui cum pot negustorii jidani să cumpere dela țărani nepricepuți cărțile de depuneri pe un pret de nimic și să bancroteze înșelând fabricile. Acolo nu e jandarmerie, nu e politic, nu e procuror, care să înfrâneze persoanele acestea? Nimic nu e mai scârbos ca munca acestor camatari jidani, cari se știu folosi de starea rea economică produsă de o criza politică.

Cruzimile armatelor balcanice.

Din când în când am dat și noi stiri despre cruzimile nemaipomenite, pe cari le-au savârșit Grecii, Sârbii și Bulgarii împotriva Albanezilor și Turcilor, Grecii și împotriva Românilor. Acum sunt cunoscută aceste cruzimi mai cu deamănăntul și de către chiar și pe cele făcute de către lui Gosu în anul 1848-49 împotriva Românilor.

Ispravile Sârbilor. Sârbii au durat cu cea mai mare cruzime pe Albanezi prinși, apoi i-au îngropat de viu. Gazetele sârbești cereau fără rușine, ca toți Albanezii să fie stersți de pe fața pământului. Viceconsulul nostru (austriac) din Mitrovița răz ortezza, că Sârbii omorau pe Albanezi (bănuți, femei, copii) cu sutele. Pe apele unui râu a văzut plătind o armată întreaga de cadavre de Albanezi. În Prizrend soldații sârbi se jucau cu cadavrele copiilor omorâți, femeile și fetele erau batjocorite, chinate și amorțite în chinurile conzolatului austriac, unde cântaseră scapare. În Uscub, Cumanovo și Veles Sârbii au omorât pe toți soldații turci, pe cari îi făcuseră prizonieri. În Uscub Sârbii omorau femei și copii la fata conzolatului austriac. Pe râul Vardar plătiau zilnic sute de cadavre. Turcii prizonieri, cari aveau să fie duși la Nis și Belgrad în Serbia, au fost uciși.

Bulgarii și bandele bulgarești. Bulgarii au omorât 55 de mii de Turci în vilașetul Salonice, adecă peste jumătate din populațiunea turcească. În timpul Serevalui au ars de viu trei mii de femei turce, cari fugiseră în gianni (trasele de rugăciune turcești). În Strungea timp de 20 de zile omorau meru la Turci.

Grecii și Bulgarii în Salonice. În Salonice au omorât o mulțime de negustori evrei și peste 600 de soldați turci, cari erau prizonieri. Pe calea ferată dela Salonice spre Monastir zăc sute de cadavre: sunt oameni ucisi de Grecii. Aceștia sunt așa de barbari, încât și pe morți i-au batjocorit. Se vad bătrâni cu nasul și urechile tăiate, ca la re de femei, cărora li s'au tăiat pleoapele, femei spânzurate de par, copii tăiați strambăși la pieptul mamelor lor. În Metelin și alte locuri au prins pe Turcii, i-au aruncat în închisori, unde au perit de foame și bătaie. Pe femeile lor i-au silit să uable desbracate cu totul pe strada. În Iere cel mai mare ucigas era un susi popa grecesc.

Despre faradelegile Grecilor împotriva Românilor am dat stiri amanuntite în număr înainte.

Cea mai mare gazeta din Germania „Kölnische Zeitung” primește din Salonice un raport despre cruzimi savârșite în Derran. Aici soldații sârbi au dat foc casele, au ucis mamele și fetele, apoi au omorât bărbați, femei și copii, după ce i-au chinat în moduri cel mai barbar. În Ungaria și în Turcia au legat 90 de Turci cu funii apoi i-au strapănit cu baionetele. În Serevalul Sereș au fost omorâți peste 20 de mii de Turci, bărbați, mulți bătrâni. Câteva comune turcești au fost silit să treacă la creștinism, cea mai mare batjocură, că se poate face toamă legii creștinești, căci învata iubirea de aproapei.

S'a vorbit meru de omorurile sultanului Abdul-Hamid. Dar ceea ce au făcut barbarii greci, sârbi și bulgari în acest războiu pomin în numele crucii întrece și cele mai înfiorătoare cruzimi savârșite de Hunzi și de Tatarii, când navaleau în ținuturile noastre. Și cu toate acestea, Marile-Puteri nu se mișcă, ba sprijinesc încă pe aceste state nevrednice de independența lor, că să rupă cât mai mult din Turcia, pe care au învins-o nu atât cu vitejia lor, ci mai ales din cauza, că nu a fost pregătită, căci în susi Marile-Puteri îi spuneau, că o să se precieva statele aliate dela navălire în Turcia.

Țărenii cu greu se vor mai putea răzbuna, dar Albania, care își va avea independența ei, va ținea minte ce au făcut Grecii și Sârbii și le va da, la timpul său, rasplata cuvenită.

Iar ei într'un glas întrepruseră:

Mergem cu Dumneț!

Cum, zise Gheorghita Părintelui Isaac, și Cuviosia Ta vrei să mergi la războiu?

Nu mă despart de tovarășii mei, răspunse calugarul, Evanghelia ne învata că acolo unde este turma trebuie să fie și pastorul.

Vă mulțamesc din inima, zise Gheorghita; rugăciunile unui cuvios ca Părintele și paloșele unor viteji vestiți ca boierii care îl însoțesc nu pot decât să ne fie de folos neprețuit.

Vor vedea mișcile da păgâni cât de greu cântărește braț de Oltean. Imi voi răzbuna eu acuşica paguba și batjocura ce ai cutezători au cutezat să o facă...

Solului lui Basarab era să strige Părvu, dar se opri la vreme și adăogi:

... Unui boiar da a lui Basarab,

Până ce voi face pregătirile de plecare și voi alege cai pentru Dumneavoastră, vă rog să urmați pe Axinte în casa,

ascultat: ba cu mare greu am făcut-o să aștepte sosirea oștenilor din satele învecinate. Voiă se plece înainte numai cu slugile Dumitale, pentru a prinde cât mai curând limba cu Tatarii, zicând că nu se va lasă în lupta cu ei până ce nu vor sosi ajutoarele.

— Și mama are numai o mie de slugi cu dânsa? zise Gheorghita a cărui față arată acuma o îngrijire vădită.

— Până acuma, eu câți i-am trimis de aici și câți au mai ajuns negreșit, porniți din alte părți, trebuie să fie încunjurată de două mii de oșteni dacă nu mai bine.

Sosise acuma și descălecaseră toți călătorii; Gheorghita, văzându-i, zise către Toma Alimoș.

— Mă iertați boieri, că întâia mea grijă o fost pentru mama și nu pentru Dumneavoastră. Iată vechea mea slugă, Axinte, are să vă poarte de grijă ca să nu lipsască nimica celor ce se vor simți prea obosiți pentru a mă însoți în ajutorul mamei...

Noua lege militară.

(Urmare și s'arbit.)

Deprinderile de arme.

Atât ceice servesc 2 și 3 ani, cât și rezerviștii suplinitori, cari fac numai 10 săptămâni sunt obligați a face deprinderi de arme.

Rezerviștii armatei comune și honvezii, cari au servit în mod activ 2 ani, se pot chema la deprinderi de arme de 4 ori, făcând cu totul (în cele 4 deprinderi) cel mult 14 săptămâni (24—25 zile la o deprindere). Aceia însă, cari au servit 3 ani (cavalerie, tunari) se pot chema la deprinderi de arme de 3 ori, făcând cu totul cel mult 11 săptămâni (cam 26 zile la fiecare deprindere).

Rezerviștii suplinitori se îndatorează la 3 deprinderi de arme cel mult de câte 28 zile.

Dispozițiuni trecătoare.

Conform aliniatului 2 din § 80, aceia, cari vor fi asentați în cei 3 ani următorii intrării în vigoare (după intrarea în drept) a acestei legi, vor avea a servi ca activi la pedestrime, vânători, tunari și trupelor tehnice 3 ani și numai după trecerea celor 3 ani de tranziție va fi și în armata comună serviciul activ de 2 ani.

Excepțiune face cei cari termină clasa a VI-a de la vre-o școală medie sau vre-o școală de specialitate industrială, comercială, agronomică, silvanistică, montanistică, cari, îndată după intrarea legii în vigoare, servesc conform prescrierilor acestei legi și în cei 3 ani de tranziție (ani de tranziție se numesc acești 3 ani, în cari se hiera la introducerea legii întregi).

Învățătorii și candidații de învățători.

Învățătorii și profesorii dela școlile elementare, școlile civile și preparandii, în caz de sunt asentați, la rugarea proprie, în timp de 7 ani dela intrarea acestei legi în vigoare, dacă funcționează într'un ținut, unde se arată lipsa de învățători să transpun în rezerva suplinitoare. Ținuturile, în cari e lipsă de învățători, le stabilește ministrul de honvezi în conțelegere cu ministrul de culte și instrucțiune publică.

Cererea pentru a fi împărțit de acest beneficiu (favor) trebuie documentată până la 1 Octomvrie a anului asentării.

Cei care au primit favorul pentru serviciul militar de 10 săptămâni, sunt convocați, tot ca până acum, pe timpul în care învățământul nu e împedecat, adecă în timpul vacanței de vară.

Pentru cei obligați la serviciu militar, cari cel mult până în 1 Octomvrie a anului, în care să supun asentării, au terminat vre-o preparandie, în caz că sunt asentați, în timpul de tranziție (aici sunt 7 ani de tranziție) la rugarea proprie, — pentruca să-și poată câștiga un post la vre-o școală, — serviciul militar să amână până la 1 Octomvrie a anului în care implinesc etatea de 24 ani. Dacă în acest răstimp și-au câștigat post la vre-o școală publică sau cu caracter public, în un astfel de ținut, unde e lipsă de învățători, să transpun în rezerva suplinitoare. Acei absolvenți, cari în timpul numit nu sunt aplicați la vre-o școală publică, de asemenea aceia, cari împărțși fiind de favor, dar în cursul timpului au părăsit cariera, vor fi constrânși să servească un an în calitate de voluntari.

Totasemenea vor fi chemați a servi un an acei învățători, cari au fost împărțși în rezerva suplinitoare pe motiv, că funcționează într'un astfel de ținut, în care e lipsă de învățători și cari, înainte de 1 Octomvrie a anului în care implinesc etatea de 24 ani, s'au mutat într'un ținut, unde nu să poate constata lipsă de învățători. I. M.

Perderile Bulgarilor.

După stirea mai nouă, Bulgarii au avut în războiul de-acum 10 de mii de morți și o sută de mii de răniți. Din cei răniți numai patruzeci de mii s'au vindecat sau sunt pe cale de vindecare, ceilalți murind sau rămânând schilози pentru toată viața. Intre cei răniți sunt șoșotiți și cei bolnavi de tifos și holera, carea încă își are partea ei la numărul celor morți. În spitalele din Bulgaria sunt acum 55 de mii de răniți nevindecați.

Asupra Bulgarilor, ce s'au dat până acum, este vorba însă, că va publica și guvernul bulgar o statistică a perderilor în războiu.

pentru a vă răcori și a îmbușcă câte ceva înainte de plecare.

Pe când călătorii urmau vechea sluga în casă, Gheorghită, fără a pierde vreme, adună împrejurul sau căpeteniile oștenilor care umpleau ograda spre a-și da samă amanunțită de numărul de oameni ce aveă sub mână. Dela cei doi kneji și zece hotnogi față, află că erau adunați aproape opt sute de călăreți și vre-o sută și mai bine de arcași pedestri. Apoi puse de se aduse inaintea lui păzitorul de vite, despre sosirea caruia în cursul nopții îi vorbise Axinte și începă să-l cerceteze.

Din spusele lui reieșcă că Tătarii, după ce trecuse Nistrul, o luase răpede de alungul Dunărei, unde prădase satele, trecuse Prutul, prădase pe Covurlui și, dintr'o pricină sau din alta, se întorsese răpede spre Nistru, dând peste cirezile de vite ale Codrenilor care pășteau fără grijă pe întinsele pășuni din pustietatea ce se întindea între Codru și Dunăre. Acest păzitor nu era cu vitele, ci venea la ele când Tătarii le rapise. Avusese norocul să se

poată ascunde, cu tal cu tot, într'o stufărie de uade privise, trecând inaintea ochilor lui, întreaga Tătariime, cu pradă cu tot.

După dânsul numărul păgânilor treceă cu mult peste zece mii de călăreți și se vedeă că omul nerănit, nefugărit, nespăriet și foarte deștept de felul lui, vorbeă numai curatul adevăr.

Gheorghită, din ce în ce mai îngrijit pentru maică-sa, care-i era mai scumpă de cât orice, poronci ca toată lumea să fie legată de pornire peste o jumătate de cias, se duse la grajduri ca să aleagă caii trebuitori pentru oaspeți și apoi se întoarse la ei.

Îi găsi la masă cu knejii și oștenii cei mai de seamă; erau primeniți, înzăoați și încinși cu paloșele. Cu greu îl făcură să se puie jos și să iee și el câte ceva. Vinul vechiu de Nicorești ce-l pusese Axinte pe masă, în niște ploșii urieșe, fusese foarte gustat de Pârveu. În scurtul timp care trecuse dela punerea lor la masă, el se împrietenise de tot cu kneazul Maxim dela Maximesti, lângă Gâncești. Tănărul kneaz, de

Literatură și știință

Observări dela sate.

— În formă de poezii populare. —

Trecu sărbătorile,
Cum trec vara florile.
Căci așa-i al lumii rost,
Ce e astăzi, — mâne-a fost.
Și tot ce ne-a mai rămas,
E-amintirea unui pas,
Peste care am trecut;
Căci cerescul Tată a vrut:
Tot să fie trecător!
Dară, noi, iubiților,
Din ce-a trecut, să luăm
Câte-o pildă, — să 'nvățăm.
Din câte mi-am însămnat,
Una tristă am luat.
Noi Românii am avut
Obiceiuri în trecut:
La Crăciun și Anul-nou
Rămase, din moși, cadou, —
Pe cari azi le părăsim
Și nu le mai prețuim.
În schimb, însă, ne fâlim
Cu câte-un obicei străin.
Noi avem colindele,
Copilași cu stelele,
Irozi, crai și călușeri,
Cari ne aduceau plăceri.
Nu nemțescul pom pe mese,
Ca zaharicale arse,
Și împănate cu hârtie
Colorată pe nemție.
Obiceiurile noastre,
Nime nu a zis că-s proaste.
Ba, ori-cine le-a văzut,
Le-a laudat și plăcut,
Căci 'n ele era spus
De Nașterea lui Isus.
Sfântul Crăciun a trecut
Și a fost cum l'ați făcut.
Dar vor veni alte zile,
Alte sărbători, copile,
Cum sunt: Sunzienele,
Paștile, Rusalele
Și atunci și țineți
Obiceiul ce-l aveți.
Iar dacă împrumutați
Alt obicei, — se luați
Numai ce e românesc,
Nu nemțesc ori păgănesc.

Petrea Dascalul.

abie întors acasă din oștile leșești, se simțea foarte măgulit de această prietenie și mai ales de lipsa de fudulie ce o arată acest neam a unui Voevod cu nume mare între Codreni, cum eră Alexandru Basarab.

De abie se pusese la masă și Pârveu îl tutuia; încă până a nu sosi Gheorghită jurase că de vor scăpa amândoi din mâna păgânilor se leagă frate de cruce cu Maxim. Iar după ce Gheorghită se așeză la masă, veselia și vioiciunea lui se făcură cu totul uimitoare. Toma Alimoș șoptise de vre-o două ori până atunci la urechea Părintelui Isaia:

— Nu samănă a boier! (Va urma).

„Foaia Poporului“ cu numărul se află de vânzare în Sibiu — în tot decursul săptămânei — la Administrația foii, strada Măcelarilor Nr. 12, precum și în trafica și prăvălia de ziare L. v. Németh în strada Turnului (Saggasse) Nr. 12, iar pentru partea de sus a orașului în trafica și prăvălia de ziare H. Frank, strada Cisnădiei Nr. 36.

Din obiceiurile Turcilor.

„Să vadă Meca și-apoi să moară!“ - aceasta e dorința de căpetenie a credincioșilor Turci. Orice Turc, cu credința în legea lui, cu acest gând se culcă, și tot cu el se scoală. Credința lor îi leagă, ca măcar odată în viață să meargă și să cerceteze mormântul lui Mohamed, care e înmormântat la Meca.

De aceea Turcul credincios în legea lui face cum poate, ba își trage chiar și dela gură, numai ca să-și poată aduce ceva bani, spre a merge la mormântul marelui profet al lor. Iar dacă i-a succes a vedea mormântul, unde-s'a și rugat, - atunci se întoarce mândru acasă.

Acum nu mai are nici o dorință. „Să vadă Meca și-apoi să nu mai vadă!“ Astfel zice unii Turci, cari și-au format chiar și o sectă (un fel de reuniune), așa numiții „schiți“. Acești Turci nu se mulțumesc numai cu aceea, ca să meargă și vadă mormântul marelui lor profet Mohamed, ci ei vreau să aducă pentru el și cea mai mare

jertfa posibilă. Ei își jertfesc adevărat vederea. Ochiul lor, cari au văzut mormântul cel sfânt al lui Mohamed, sa nu vadă mai mult lumina cea rea.

Chipul de sus ne arată o astfel de înșurubitoare. Acești „schiți“, după ce au văzut mormântul lui Mohamed, își rapese de bună voie vederea, pe lângă chinurile cele mai mari. Ei se apropie cu fața de o lespede de metal, încălzită tare în foc, și astfel lasă ca să-și arză ochii.

Glume și snoave.

Vulpea și lupul.

O vulpe bătrână se întâlnește cu un lup. Acesta se dă la ea să o sfășie. Vulpea îl rugă să nu răvnească la trupul ei, care e numai piele și oase.

Lupul îi zise: De-mi vei spune trei adevăruri, pe cari să le pot crede, te voi lăsa în pace.

Atunci vulpea îi zise: Blestem ciuasul în care m'am întâlnit cu tine!

Cred, zise lupul.

De mă vei întâlni alta-data, doresc sa te vad orb!

Și asta și-o cred, răspuse lupul.

- Să dea Dumnezeu să pieri și nici orb să nu te mai vad!

Atunci lupul, rănjind, îi dete drumul.

Leacuri nouă.

Durere de măsele. Cel mai bun leac contra durerii de măsele, e rădăcina de clește.

Alt doctor recomandă să iei în gură apă și să te așezi pe soba ferbinte. Când va începe apa să-ți fearbă în gură, și-a trecut și durerea de măsele.

Arșagul se vindecă mai iute cu câteva fulgerături de ciomag.

Poezii populare.

De pe Someș.

Cântă cucu 'n par de vie,
Ce mi drag 'n lume mie?
— Strugurele cel din vie,
Mândra la buză suptire;
Strugurele roșior
Și mândra ca un bujor;
Struguras de pe costiță
Mândra dulce la gurită.

Trandafir de pe ogor.
Mă bădiță bădișor,
Mi-ai făcut un mare dor:
Mai învățat să iubesc
Și mai lăsat să doresc.
De ar fi dat Dumnezeu
Să fi murit bade eu,
Nu știam de dorul tău.
Tu bade să fi murit,
N'as trage-atâta urât.

Mândră dulce la gurită
Ce nu ești sara'n portiță?
— Eu bădiță ies mereu,
Da ție, ți drumul greu.
Nu știu drumul ție cu fină,
Ori ai alta la inimă,
De ai alta spune-mi drept,
Eu bade să nu te-astept.

Frunză verde lemn frunzos,
Nu umbra bade 'n sus și 'n jos,
Și vină la noi bădiță,
Că eu te-astept în portiță.
Și-ți dau bade a mea gurită.
Și de-aceea vin' la noi
Sa-ți dau bade buză moi,
Buză moi și struț de flori
Sa-ți fie pe sărbători.
Frunză verde măgheran,
Vad bade că ești viclean,
Că-i zis, că cât îi trăi
Alte fete nu-i iubi.
Dar vad bade c'ar mințit,
Nici o sară n'ai venit.
De n'ar fi pe lume dor,
Aș trăi mult mai ușor.
Insa dor e 'n lume mult,
Și trăsese tot cu urât.

Culese de Ioan N. Istratescu în ian.

Fiecare Român

mai de dai Doamne ar trebui să cetească
în aceste zile o gazetă cum se cade, din
care se așteaptă despre marile frământări, ce
se petrec în toată lumea.

Toate națiunile din Europa urmăresc
cu mare atențiune desfășurarea lucrurilor
în Balcani. Noi Românii, cari suntem atât
de aproape de țările balcanice, nu mai în-
cape îndoială, că trebuie să urmărim în
prima linie cele ce se petrec în jurul
nostru.

Fiecare Român să-și aboneze cel pu-
țin o gazetă românească, de unde va pu-
tea afla foarte multe. Dintre gazete, de-
sigur că „Foia Poporului“ este cea mai
potrivită, fiindcă

„Foia Poporului“

este

cea mai veche, mai bună și mai lefină
foaie pentru poporul nostru.

Aduce cele mai nouă
știri de peste tot locul

precum și

foarte multe chipuri
din lumea întreagă.

Cuprinsul ei, foarte bogat și variat
este anume întocmit pentru trebuințele țā-
ranului român.

Numeri de probă se trimit la cerere
ori-cul gratis.

Abonarea se poate face cu începutul
fie-cărei luni și costă:

Pe un an întreg	4 cor. 40 bani
Pe o jumătate de an	2 „ 20 „
Pentru țările străine	11 „ anual

Abonații cel noi primesc în cinste
și partea romanului „Cu paloșul“, care
s'a tipărit până acum în foaie.

Lășiți deci „Foia Poporului“ presă
tot locul, ca astfel să o putem face și
mai bună!

Știrile Săptămânii.

Sibiu 23 Ianuarie n.

Cursurile pentru neștiutorii de carte
s'au început în multe sate. După cât am
aflat până acum, preoții noștri sunt mai
pretutindeni în fruntea lor, întovărășiți de
învățătorii noștri naționali (confesionali).
În tractul gr.-or. al Alba-Iuliei abia e co-
mună, unde să nu fie curs. Recomandăm
încodată cu tot dinadinsul, ca toți neștiu-
torii de carte să ia parte la aceste cursuri
și să nu se mulțumească numai cu ceea ce
învăță acolo, ci să se deprindă cât mai mult
și acasă ajutați de copiii sau de nevasta
lor, dacă aceștia știu carte. Îndată ce a în-
vățat toate literele și le poate lega, să
aboneze o foaie populară, unde va găsi
totdeauna multe lucruri interesante. Chiar
și cel ce a învățat câțiva ani la școala uită
cartea, dacă nu mai cetește. Cu atât mai
vârfos o uită cel ce a învățat carte în grabă,
în timp de câteva luni.

Omul fără carte nu e socotit întreg.
Aceasta o dovedesc și legile dela noi, și
cele din America!

Pentru numărul acesta al foii no-
stre, am fost comandat un chip cu partea
aceea a țării, pe care o cere România dela
Bulgaria. Dar nesosind clișeu până Joi,
când trebuie să se încheie foaia, — am fost
siliți a-l lăsa afară din numărul acesta.
Vom publica însă acest chip în numărul
viitor.

O faptă frumoasă a elevilor din
Năsăud. Elevii din clasa a șaptea dela
gimnaziul nostru din Năsăud au fost în
sărbătorile Crăciunului în Gherla și Dej,
unde au colindat pe la toți Românii frumoa-
sele noastre colinde și alte cântece de Cră-
ciun. Câștigul l-au dat acești bravi băieți
pentru „Masa studenților săraci“ (cantina
școlară) dela liceul din Năsăud.

Sărbătorile noastre necinstite. Ele-
vii români dela gimnaziul de stat din Timi-
șoara au fost oprți în sărbătorile Crăciun-
ului nostru să părăsească școala și să
meargă acasă la părinți, ca să se poată bu-
cură după sfintele noastre obiceiuri națio-
nale de acest praznic mare. Sperăm, că au-
toritățile noastre bisericești vor ști lua mă-
surile trebuincioase, ca să fie pedepsiți,
ceice au luat hotărîrea aceasta barbară.

Un general austriac pentru Românii
din Macedonia și Epir. Generalul Otto
de Gerstner scrie într-o gazetă mare din
Viena, că Albania trebuie astfel lărgită,
încât să cuprindă pe câți mai mulți Ro-
mâni din partea apuseană a Macedoniei și
din Epir.

Concedierea rezerviștilor. Coman-
danții acelor trupe, unde au fost chemați
rezerviștii în urma războiului din Balcani,
au primit ordine, ca să trimită acasă o
parte a rezerviștilor. (Știre sosită Joi, la
încheierea foii).

Alt ofițer român distins. Când cu
vărsările cele mari de apă din primă-
vara anului trecut, bravul locotenent (ober-
leitnant) român, dl Amos Pop dela regi-
mentul de infanterie Nr. 43 din Caranse-
beș a alarmat garnizoana (toți soldații) în-
treagă și a lucrat zi și noapte cu feciorii
români la apărarea orașului de apele fu-
rioase. Pentru aceasta generalul de divizie
Meixner, comandantul corpului al 7-lea de
armată (Bănat) l-a lăudat în public, dând
un ordin anume pentru aceasta, care a fost
cetit în toate căzărnilor din Banatul româ-
nesc.

Recrutările (asentările) vor începe a-
nul acesta la 1 Martie n., iar în Bosnia și
Herțegovina la 1 Aprilie.

Procesul prim-ministrului Lukaci.
La timpul său am dat știrea, că ziaristul
maghiar Deși, care e și deputat, a învinuit
guvernul de-acum, că cu prilejul alegerilor
din urmă a furat patru milioane de coroane
din banii țării pentru a cumpără sufletele
celor ticăloși. Totodată l-a numit pe Lu-
kaci cel mai mare înșelător al veacului. Lu-
kaci i-a intentat (făcut) lui Deși proces
de calomnie. Fiind întrebat, Deși a decla-
rat în fața judecătorului de instrucție, că
susține tot ce a spus și că își ia toată răs-
punderea. Scopul lui e să scape țara de un
ticălos ca Lukaci. Totodată a spus, că va
dovedi ceea ce a susținut.

Un profesor român la Berlin. Ve-
stitul profesor universitar din București,
Dr. Toma Ionescu a fost invitat de socie-
tatea de chirurgie a medicilor germani să
țină o conferință despre metoda lui de-a
face nesimțitor pe omul, care trebuie ope-
rat, fără să-l amețească. Conferința a fi-
nut-o și toate gazetele germane din Berlin
sunt pline de laude la adresa vestitului
învățat român.

Contele de Meran cetățean al unui
sat românesc. Guvernatorul Bucovinei,
contele de Meran, care e rudă cu Impăra-
tul, s'a arătat foarte binevoitor față de o
deputațiune de țărani români din satul
Fundul-Moldovei. Drept mulțumită, consi-
liul comunal l-a ales cetățean de onoare al
comunei Fundul-Moldovei.

Colectă națională. În Germania s'a
făcut o colectă cu scop de-a strânge bani
pentru construirea de aieroplane (facerea
de mașini de sburat). După cum se anunță
acum, Germanii au strâns aproape opt mi-
lioane de coroane, cu cari se vor putea con-
strui multe aieroplane. Adevărat, că popo-
rațiunea Germaniei e mai mare ca a Au-
stro-Ungariei, dar nici nu s'au găsit Ger-
man, care să nu fi dat ceva, cari după pu-
terile lui.

Un hoț de paltoane. În Budapesta a
fost prin un student în medicină, care a fu-
rat o mulțime de paltoane (rocuri de iarnă)
de-ale celorlalți studenți. Paltoanele le du-
ceă la Muntele de pietate (unde se împru-
mută bani zălogind lucruri), iar banii pri-
miți îi cheltuie pentru beutură și joc de
cărți. Pentru aceste patimi urite, nenoro-
ciful și-a mâncat viitorul, căci nu numai că
va căpăta temniță grea, dar va fi și alun-
gat dela universitate.

Câteva date statistice despre Turcia dinaintea războiului. Turcia din Europa și Azia are o suprafață de aproape 2 milioane de kilometri pătrați, adică de cinci ori cât suprafața României, Bulgariei, Serbiei, Greciei și Muntenegrului la un loc. Poporațiunea e de 23 milioane 289 de mii, din cari șase milioane 130 de mii în Turcia europeană. Din aceștia un milion sunt în Constantinopol. Dacă vor isbuti aliații balcanici să-i ia Turciei tot ce vreau, Turcia mai rămâne cu vre-o 18 milioane, iar biruitoarii ei îi vor lua vre-o trei milioane și jumătate, rămânând vr'un milion și jumătate în Albania autonomă.

Pentru cele 3 milioane și jumătate, aliații se vor lua mai curând sau mai târziu de cap, căci fiecare dintre ei va avea conșanțeni pe teritoriul vecinului și atât Bulgarii, cât și Grecii și Sârbii se aseamănă șovinistilor dela noi, cari ar mânca orice altă naționalitate friptă.

Frig grozav în Sibiria. În Sibiria (partea de meazănoapte a Aziei, care e stăpânită de Ruși) a fost înainte de Crăciun un frig așa de grozav, încât au crepat șimile dela căile ferate, așa că unele trenuri întârzie câte 24 de ore.

Inșelăciuni cu scăparea de serviciul militar. E trist, că tot se mai găsește oameni, cari se feresc de serviciul militar și caută să scape de el în orice chip, fără să gândească, că bărbat deplin e numai cel ce a fost soldat. Toate înșelăciunile făcute cu scăparea de serviciul militar se descoper însă, fie mai curând, fie mai târziu. În Pesta au arestat trei crâjmar, foști pe vremuri sergenți majori, cari au înșelat câteva mii de oameni pentru a-i scăpa de armata. Se'nțelege, că cei mai mulți din aceștia nici n'ar fi fost recrutați (asentați), căci nu erau buni de armată, dar înșelătorii totuși au încasat dela ei sume frumoase. Toți ceice se vor afla în urma cercetării buni de armata, vor fi asentați căpătând și o pedeapsa aspră, fie că vor sta în temnița militară, fie că vor avea să servească peste termenul hotărât.

Jertfe pentru cultură. Cele 230 de mii de Sași din Ardeal au cheltuit în anii 1907 până 1910 (4 ani) suma de patru milioane 569 mii 557 coroane pentru clădiri de școală și pentru scopuri bisericesti. În suma aceasta nu sunt socotite plățile învățătorilor și preoților. Noi, cari suntem de 11 ori atâția cât Sașii, ar fi trebuit să cheltuim aproape 65 de milioane, ca să ne putem lauda, că am făcut, ce au făcut ei.

Din astfel de cifre se vede mai bine, ce ticaloși sunt aceia, cari nu vreau să-și susțină nici o mică școală confesională-națională. Sunt vrednici de disprețul națiunii române.

Jocul cu pistolul. Un învățacel de curelărie din Bistrița s'a jucat cu un pistol încărcat. Acesta i-s'a descărcat în pântece rănindu-l foarte greu. A fost dus la spital, dar nu se crede, că va scăpa cu viața.

Din Boiu-Mare ni se scrie: În Boiu-Mare (Târnava-mică) în ziua de Anul-nou, când preotul servea în sfânta biserică, s'a iscat un foc, aprinzându-se edificiile economice ale țaranului Ioan Badeu și ale fratelui său. Oamenii, la auzul întâmplării acesteia cu toții au părăsit sfânta biserică grăbind a salva, ce se va putea și a potoli focul. Ioan Badeu — din întâmplare — s'a asigurat la Banca Generală de Asigurare. Contractul îi sosisse de cu bună vreme la

agentura din Sighișoara, dar neavând mijloacele de lipsă, nu și l'a fost plătit. Fiind Banca G. de A. înștiințată, totuș a trimis omul său la fața locului; a prețuit paguba și societatea i-a plătit. E un lucru frumos din partea băncii românești, ce-i poate fi numai spre cinste. De ocazia asta s'a folosit dl preot din loc, Elie Ioanoviciu, și le-a ținut o frumoasă vorbire oamenilor la Bobotează despre asigurări și despre Banca G. de A., care lucră nu numai cu banul, ci și cu inima. A îndemnat parohienii săi, să se asigure și să sprijinească prin aceasta și Banca, care le poartă grija așa de cum se cade. La îndemnul dlui preot s'au și asigurat o parte mare a satului promițând și ceilalți, că se vor asigura. Din aceasta putem două lucruri învăța: 1, Românului îi vine mintea târziu; 2, avem și noi oameni cu inimă față de popor, la a căror fapte bune și frumoase și poporul răspunde cu asemenea fapte. Cor.

Aviatorii străini oprîți de-a trece în Rusia. Guvernul rusec a înștiințat, că aviatorul, care va trece cu aeroplanul peste granița rusească, trebuie să aterizeze (să se lase pe pământ) numai decât, altminteri vor impușca asupra aeroplanului lui.

Puterea muzicii în războiu. În aproape toate luptele date de Sârbi cu Turcii, muzica militară i-a înfierbântat cu cântecele ei. În lupta dela Cumanovo se daduse signalul de navala (șturm). Turcii însă nu se retrageau și mulți soldați sârbi cazura. Atunci începî muzica un cântec național sârbesc (și croat), pe care-l știu toți Sârbii. Intreaga armată sârbească începî să cânte după muzică și soldații navăliro ca un vifor asupra Turcilor, cari nu se mai putură împotrivi și fugiră.

Ciuma la Odesa. În portul acesta rusec dela Marea-Neagră s'a constatat un caz de ciumă. Calătorii, cari vin deacolo în România, vor fi supuși supravegherii sanitare. Fiindcă e iarnă grea, nu e temere de răspândirea boalei.

Recenzământul mincinos. Cetitorii nostri știu, că în nici o țară din lume nu se înșira atâtea minciuni ca în Ungaria, când e vorba de drepturile popoarelor și de recenzământul (numărătoarea) poporațiunii. Am aratat în mai multe rânduri, că și la recenzământul din 1910 s'au făcut tot felul de înșelăciuni. O dovadă bună o avem chiar și în comitatul Sibiului, locuit de 176 mii 921 suflete, dintre cari 113 mii 672 *Români*, 49 mii 757 Sași, 10 mii 159 Maghiari și Jidani. În Sibiiu spune recenzământul, că dintre 20 mii 599 suflete sunt numai 8828 de Români. După religie sunt însă 6291 gr.-orientali și 2935 greco-catolici, de legea românească dară 9226. Prin urmare numai în Sibiiu cei cu recenzământul au trecut dela Români 402 suflete! Puțin ne pasa: să fim *aiievea*, incolo Sașii și stăpânii lor Jidano-Maghiari se pot bucura cu numere inchipuite. La urmă se vor convinge ei de musai, că aici e pământul nostru românesc.

Seceratul în Decembrie. Nu numai la noi și în România au rămas bucatele în multe locuri nestrânse de pe câmp din cauza ploilor, ci și în alte părți. În Stiria (o provincie austriacă) a nins la munte, unde încă locuiesc țărani nemți, înainte ca aceștia să poată seceră săcara. Pe la sfârșitul lunii trecute a venit un vânt cald, care a topit zăpada. Câțiva țărani au eșit atunci la câmp și au secerat secara, ca să aibă cel puțin paie.

Impușcat de o sentinelă militară. O calfă de meseriaș cu numele Heghediș Istvan voia să treacă peste podul de cale ferată dela Esseg (între Ungaria și Croația). Peste podul acela nu e ertat să treacă nimeni cu piciorul, mai ales acum, când toate podurile sunt păzite de soldați, ca să nu se apropie de ele vr'un spion sârbesc și să le arunce în aer cu dinamită. Sentinela (straja) militară i-a strigat să stea, dar el n'a vrut, ci înjurând-o a mers înainte. Atunci sentinela a impușcat de trei ori asupra lui, fără să-l nimerescă. Al patrulea glonț l-a nimerit însă în pântece și Heghediș a căzut jos. Nenorocitul se vede, că era beat.

Hoți de cele sfinte. Nu de mult au intrat niște hoți în biserică romano-catolică din Făgăraș furând mai multe lucruri sfinte. După cercetări făcute de jandarmi, hoții au fost prinși. Ei sunt calfa de pantofar Sabo Vilmoș și ferarul Nicolae Monea, amândoi hoți cunoscuți, cari au mai fost pedepsiți pentru furt.

O icoana a Budapestei. Baronul Geza Feiervari, fost prim-ministru pe vremuri, când și el a dat afară din dietă pe kusutiști cu ajutorul honvezilor, a fost numit căpitan al găzii împărătești din Viena (căpitanul găzii are grad de general!). Înainte de-a pleca din Pesta, i-a spus unui ziarist, că s'a saturat de capitala Ungariei unde timp de 40 de ani a avut numai neplăceri. În Pesta starile publice sunt grozave și el s'a saturat de ele.

Dacă în Pesta e așa, cum va fi în celelalte orașe și sate ale Ungariei?

Românii macedoneni vor sa lupte pentru România. În București sunt acum vre-o cinci sute de Români macedoneni, cari au scăpat de furia Grecilor barbari. Ei au rugat pe ministerul de războiu, ca de va fi încurcarea și România într'un războiu să facă bine să-i primească și pe ei în armata.

O faptă vitejească a marinarilor români. Luna trecută au băntuit niște furtuni îngrozitoare în Oceanul-Atlantic, pe lângă malul Franței. O corabie franceză plecase din portul Bordeaux (cetește Bordo), dar după câteva ore dela plecare se deslanțu o furtună, care trânti corabia pe o stâncă. Ea fu gaurită și cei șase oameni de pe corabie se acățară de o mică parte a ei, ramașă afară din apa. Timp de 40 de ore au stat acești nenorociți în bătaia valurilor și pătrunși de un frig mare. Înzadar strigau după ajutor, căci nici o corabie nu îndrăzniă să se apropie de ei din cauza valurilor furioase. Ei desperaseră cu totul și se pregăteau de moarte, căci frigul, foamea și groaza li istovise cu totul. În momentul din urmă vad un vapor trecând pe mare. Ei strigă din nou. De data aceasta n'au strigat înzadar. Era vaporul românesc „Iasi“, care ducea mărfuri la Rotterdam. Căpitanul român îndreptă vaporul spre nenorociții de pe stâncă, apoi coborî o luntre, care mânăta de brațele puternice ale marinarilor români răzbi până la stâncă. Rând pe rând a fost luat unul câte unul din cei șase francezi și duși pe vaporul român cu care au ajuns până la Rotterdam. Aici s'au prezentat conzului francez, care i-a trimis în Franța. Înainte de plecare, cei chemați au mai venit odată pe bordul vaporului românesc, ca să mulțumească din inimă bravilor Români, cari le-au scăpat viața.

Falsificatori de bani. În provinciile austriace de lângă Marea-Adriatică au început să circule o multime de monete false de 20 de bani. După multe cercetări, poziția a pus mâna pe patru dintre falsificatori. Cealaltă au scăpat deocamdată.

O servitoare hoată. Rahira Șerban, care era servitoare la un crâjmar din Sibiu, i-a furat acestuia haine, inele și alte scule, apoi 80 de coroane și un giamantan (cufăr) și a fugit. Ea a fost însă prinsă în Alba-Iulia, unde, ticăloșindu-se și mai mult, petrecea într'un local de noapte (unde se adună de obicei stricații). Pe drum s'a aruncat în Murăș, dar a fost scoasă și adusă în temnița din Sibiu.

Un flutur la Crăciun. Pe unul din brazii aduși pentru pomul de Crăciun la Sibiu s'a găsit un flutur viu. Se vede, că a eșit din găoacea păpușii sau prea de vreme sau prea târziu. Zăpada și frigul, care a venit mai în urmă i-au pus capăt vieții, mai ales, că nu avea flori, din miera cărora să se hrănească.

Patru deodată. Nevasta lui Vasile Patrașcu din comuna Trebușa (Maramurăș) a născut patru băieți deodată. Toți trăiesc, iar mama lor încă e destul de bine. Mai multe doamne din Maramurăș, auzind de sporul acesta la casa Românului, i-au trimis scutece și hăinuțe pentru cei patru viitori soldați ai Impăratului și ai națiunii române.

Un hoț din Cluj prins în Sibiu. Ioan Laios, cunoscut hoț din Cluj, a venit să-și încerce norocul și în Sibiu. El a furat un cocoș, pe care a vrut să-l vândă unor vizitii (cocisi dela calese). Aceștia au chemat un polițist, care cercetând a aflat, cine este. El spune, că a găsit cocoșul într'un sac, dar n'a fost crezut. Dela Cluj s'a telefonat la Sibiu, că Ioan e banuit de un furt mare în Cluj, de aceea a fost trimis acolo.

Un milionar nacăjit. Vestitul milionar american Morgan are în casă 32 milioane de dolari (cam 100 milioane de coroane) bani gata, cu cari n'are ce face acum, razi bancherii, la cari s'a adresat, nu au hărțile de valoare, pe cari le vrea el.

Inebunit de teama războiului. Proprietarul Silvio Radici din Steinbrück s'a pierdut mintea de teama războiului. El și-a vândut moșia cu 22 mii de coroane, apoi a aruncat în foc banii, cari erau toți de hârtie. Ca să nu fie găsit, a fugit în pădure, unde a fost găsit a doua zi spânzurat.

Știri economice

Criza de bani. Viața ne învață multe lucruri nouă, cum e și criza de bani, care a cuprins lumea întreagă. Criză însemnează o incurcătură mare, care aduce pagube. Se vorbește de criză politică, când într'o țară sunt incurcături mari pentru guvern de pildă, criza unei boale, când boala și-a ajuns culmea, criza unui partid, când din cauza neînțelegerilor dintre membri lui e amenințat să se desfacă.

Acum deocamdată suferim mai simțitor de criza de bani, adecă de lipsa de bani. Despre aceasta am mai scris. Cauzele ei sunt multe. Cele cari au făcut să izbugnească sunt mai ales două: capitaliștii străini francezi și belgieni, cari au sute și sute de milioane de coroane băgate în tot felul de întreprinderi și în im-

prumuturi de stat dela noi, și-au retras capitalurile, așa că s'au împușinat banii.

A mai venit apoi și primejdia războiului, care pare că ne amenință încă, și oamenii și-au strâns și mai tare pungile. Nu trebuie să uităm, că țara noastră e mai mult agricolă, avem adecă puține fabrici încă. Proprietarii de pământ, când se împrumută, țin capitalul împrumutat timp mai îndelungat, pentru că plugăria nu e ca negoțul, în care azi bagi o sută de coroane și după câteva zile se 'ntâmplă de ți-ai și căpătat capitalul cu câștig înapoi. Băncile, dela cari ne împrumutăm, încă s'au împrumutat dela bănci străine, căci nu le ajungeau banii. Dar băncile străine, din cauzele arătate mai sus, și-au retras banii și astfel și băncile noastre au fost silite să se restrângă în datul de împrumuturi.

Aviz. Se aduce la cunoștința onor. public, că școala de menaj și industrie de casă în Sibiu, își deschide cursul de primăvară cu data de 1 Februarie c. Prospece și orice lămuriri se primesc la direcțiunea școlii, Berggasse Nr. 9 în Sibiu.

Trimiterea banilor din America. În timpul din urmă s'au pierdut iară mai multe sume de bani trimiși de oameni din America prin bancheri mici sau în scrisori (epistole). De aceea indemnăm pe oamenii noștri de-acolo să trimită banii numai prin mandat postal, iar cei de-acasă încă să le scrie despre aceasta.

Canalizarea Murașului. Camerele de comerț din Transilvania și cea dela Seghedin din Ungaria au cerut dela dietă să canalizeze Murașul, ca să poată umbla pe el corăbii și să nu se mai reverse. Canalizarea ar trebui să înceapă dela Murăș-Osorheiu.

Cererea e foarte bună, dar banii îi aruncă dieta pentru maghiarizare și pentru că să ne răpească pământul.

Pentru sămănăturile de primăvară. Dela comitetul central al „Reuniunii agricole sibiene” primim următoarele: Înaltul minister cu datul de 11 Ianuarie c. Nr. 109,237, ne pune în vedere, că a însărcinat societatea numită „Magyar Mezőgazdák Szövetkezete” să adune grâu de primăvară și grâu umblator (tavaszi és jaro buza) pentru sămănatul de primăvară și să-l pună pentru economi în vânzare cu prețul de 28 (douazeci și opt) cor. maja metrică, în care preț e socotit și sacul și transportul până la stațiunea căii ferate a cumpărătorului.

Doritorii să se adreseze deadreptul la „Magyar Mezőgazdák Szövetkezete” în Budapesta (V, Alkotmány u. 31), care va îndeplini comanda în rândul, în care au intrat și cu unica restricțiune, că unuia și aceluiaș producător nu i-se poate vinde din aceste două semințe mai mult de 100 miji metrici.

În lipsă mare de sămânță, recomandăm economilor noștri să se folosească cu toată graba de favorurile de sus, iar în scopul procurării apelăm la cărturarii noștri dela sate să conscrie pe economii, cari reflectează la sămânță, iar consemnarea lor cu cantitatea sămânței pentru fiecare, cu indicarea comunei și a stațiunii de căi ferate mai apropiată, să o transpună fără zăbavă la societatea amintită. Sibiu, 17 Ianuarie n. 1913. Comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu”. *Pant. Lacuta, prezident, Victor Tordășianu, secretar.*

Târgul de țară din Sibiu. La târgul de vite au fost mânate 4228 vite cornoate, din cari s'au vândut 1150, și 1276 de cai, din cari s'au vândut, cu prețuri bune, 256. Părechea de boi frumoși a ajuns până la 1200 cor. Vitele de măcelărie s'au vândut după chilogramul viu, adecă s'au cântărit. Boii cu 85—90 bani, vacile 75—80 b., taurii 60—70 bani chilogramul. Vițaii de lapte, de 4 până'n 8 săptămâni, s'au vândut cu 30 până la 60 coroane unul. Vacile de prăsilă cu 400 până la 800 cor.

Târgul liber (de mărfuri) a fost slab, pentru că în ziua dintâi a fost vreme urâtă, a doua zi a fost Anul nou românesc și oamenii și-au văzut de praznic.

Petreceri.

„Reuniunea sodalilor români din Sibiu” invită la *Convenirea socială* împreună cu cântări, declamațiuni și joc ce se va aranja Duminecă, în 13/26 Ianuarie 1913, în „Unicum”. Inceputul la 8 oare seara. — Programul e următorul: 1. Străină pe lume, cor mixt de G. Chiriac. 2. Trei doine pentru solo de tenor, de T. Brediceanu: a) Cine m'aude cântând, b) Bade zău o fi păcat și c) Știi tu bade, cântate de N. Ișan. 3. Oda ostașilor români, poezie de V. Alexandri, declamată de d-șoara Elena Bordea. 4. Răsunetul Ardealului, cor mixt de I. Vidu, cu solo de sopran (d-șoara E. Roman). 5. Cum n'ar fi fost, canon-duet pentru sopran și tenor de I. Murășan, executat de d-șoara E. Roman și dl N. Ișan. 6. a) Doina: „Codrule Măria ta”, cor mixt de T. Popovici cu solo de bariton (dl D. Constandin), b) Dute badeo și te culcă, cântec popular cules și aranjat pentru cor mixt de I. Ignaton. 7. Două romane, cântate de dl I. Stanciu. 8. Cor bărbătesc. 9. Lenăș dragă, romanță, cântată de dl Șt. Vlad. 10. a) Luminița și b) Bădea meu, coruri mixte populare de A. Bena. Urmează apoi Călușorul și Ciobăușul, iar după aceea joc.

Corpul didactic dela școala fund. elem. de băieți și fetițe din Năsăud aranjează Sămbătă în 1 Februarie st. n. 1913 în sala de gimnastică dela gimnaziu *petrecere cu joc* pentru copii, împreună cu teatru, cântări și declamațiuni. Inceputul la 5 oare și jumătate seara. — Programul cuprinde 13 puncte între cari și piesa teatrală într'un act „Îngâmfarea pedepsită” de D-na Eufr. Adam. După producțiune urmează dans.

Corul bisericesc din Săcel invită la *producțiunea muzicală-teatrală* ce o va aranja Duminecă, în 13/26 Ianuarie 1913 în localul școlii gr.-or. române din loc. Inceputul la 7 oare și jumătate seara. — Programa constă din 8 puncte, iar la urmă se vor predă piesele teatrale ale lui Alexandri: Vivandiera, scenă militară, Arvinte și Pepelea, comedie. După aceea urmează joc. În pauză masă comună.

Corul bisericesc din Turnișor invită la concertul împreună cu teatru și joc, ce-l aranjează Duminecă în 20 Ianuarie st. v. (2 Februarie st. n.) 1913, în sala școlii române din loc. Inceputul jumătate la 8 oare seara. — Programa cuprinde 7 puncte, între cari și piesa teatrală într'un act „În sat la Tânguești” de V. Onițiu.

Ultime știri.

Semne de pace.

Știrile sosite până Joi, la încheierea foii noastre, ne fac a crede, că între Turcia și țările balcanice o să se încheie pace în curând.

În urma lipsei de bani și alte năcazuri cu armata, guvernul Turciei a declarat, că e gata a lăsa Adrianopolul Bulgarilor, dacă va primi asigurarea, că prin asta s'ar putea încheia o pace, care să și țină timp mai îndelungat.

Pentru ca guvernul Turciei să fie oarecum scăpat de răspunderea acestei hotăriri față de țară, — el a conchemat și un mare sfat al tuturor fruntașilor turci. Aceștia — 80 la număr — s'au declarat de asemenea pentru pace, afară de unul.

La aceasta s'au văzut îndemnați Turcii și în urma țintei Rusiei, care ar fi declarat, că dacă nu se rânduește afacerea cu Adrianopolul, atunci ea o să ajute țările balcanice.

După aceste semne, credem că până la încheierea păcii n'o să mai treacă multă vreme.

Bulgaria și România.

Între aceste două țări nu s'a ajuns la o înțelegere deplină. Bulgaria dă cu mult prea puțin, decât ca România să se poată declara de mulțumită. Cu toate acestea, dacă se va încheia odată pace între Turcia și țările balcanice, atunci poate că se va găsi un modru și pentru o înțelegere între România și Bulgaria. Ba se crede, că prinînd Bulgaria Adrianopolul, ea ar putea da mai ușor ceva mai mult României. O ră mai vedem, ce se va alege.

Deslegarea găciturilor.

În numărul de Craciun al foii noastre am publicat două găcături, pentru a căror deslegare s'au pus 20 de premii: 10 premii în cărți diferite, iar alte 10 câte un Călindar de-al Poporului pe 1913.

Aceste găcături — după cum ne-au scris foarte mulți — au dezvoltat un deosebit interes la cetitorii noștri. Dovadă și numărul mare al deslegătorilor. Dar mulți nu ne-au scris numele destul de descurcat. Pe aceștia i-am lăsat afară. Alții au scris pe cupoanele de bani. Acești deslegători încă nu s'au putut considera, fiindcă cupoanele de bani se păstrează într'un loc, iar scrisorile pentru foaie într'alt loc.

Controlarea și aranjarea acestor nume s'a fost un lucru așa ușor, luând în considerare și aceea, cât de rau și încurcat scriu unii oameni de-ai noștri.

Deslegarea găciturilor e următoarea:

Prima: *Celți, scrieți românește pentru Dumnezeu.*

A doua: *Sărbători jertite dorințelor!*

Tragându-se la sorți numele celor care să capete premiile, soartea a căzut pe următorii:

1. Petru Lupu din Nasăud a câștigat premiul prim, care este cartea: *Din lumea basmelor de I. T. Mera*, în preț de 3 cor. 50 bani.

2. Ioan Moha din Ibișdorf premiul al doilea: *Povestile unchișului sfătos*, de P. Lepirescu, prețul 1 cor. 50 bani.

3. Ioachim Lucaciu din Morlaca: *Poezii de I. Nenitescu*, prețul 1 cor. 50 bani.

4. Ioan Laze din Sebeșul mare: *Povestea unei coroane de oțel*, de George Cosbuc, prețul 1 cor. 50 bani.

5. Dumitru Luca din Sadu: *Poezii*, de Octavian Goga, prețul 1 cor.

6. Ioan Bucșa din Mohu: *Războiul no-*

stru pentru neamămare, de George Coșbuc, prețul 1 cor.

7. Ioan Vasîu din Sadu: *Aceiaș carte.*

8. Bucur Albu din Rășinari: *Cartea stuparilor săteni*, de Romul Simu.

9. George Olar din Pâclișa: *Viierul român*, de Nicolae Iosif.

10. Aveselon Oltean din Cața: *Prăsierea pomilor*, de Nicolae Albani.

Cele 10 bucăți din Călindarul Poporului pe 1913 au fost câștigate de următorii:

11. Gavril Dreve din Mănăsturul unguresc.

12. Alexandru Peicu din Viștea de sus.

13. Vasile Miclea în Laibach (Austria).

14. Nicolae Ruscior din Șubranetz (Bucovina).

15. Ioan Maniu Stoiță din Gurariului.

16. Elenuța Predovicu din Annaș.

17. George Grancea din Avrig.

18. Ioan Lungu Mironeanu din Lupoaia.

19. Ioan Ariton din Boița.

20. Gavril Terec din Cățcău.

Fiind atât de mare numărul deslegătorilor ne-am hotărît a mai da încă 20 de premii de câte un călindar. Tragându-se și acestea la sorți au fost câștigate de următorii:

1. George Luca, Ocna.

2. George Morariu, Sasciori.

3. Demetriu Frățilă, Călvasăr.

4. Paraschiva Vulc, Sibiu.

5. Teodor Băcilă, Rășinari.

6. Victor Dan, Alma.

7. Ioan Butan, Cușteliu.

8. Ioan Neorician, Peșac.

9. Ioan Chișiu, Valeaunguresc.

10. Avram Dragan, Șaraceu.

11. Zosim Baba, Ghijsa de sus.

12. George St. Șuluțiu, Lupeni.

13. Simion Sibiian, Ida-mare.

14. Petru Nikula, Loman.

15. Pavel Arzeu, Sona.

16. Teodor Pop, Cașva.

17. Iacob Cerciu, Cărpeniș.

18. Nicolae Suteu, Tâmpăhaza.

19. Iosif Capetiș, Cușteliu.

20. Simion Petrașcu, Lanerăm.

Deasemenea au deslegat bine găciturile și abonații noștri de mai jos. Numele lor le publicăm încă cât se poate de scurte. Asta din lipsa de loc. Astfel am lăsat afara cu totul caracterul, iar numele de botez încă e însemnat numai prin litera dela începutul numelui. Acești deslegatori sunt următorii:

M. Buldoni Ostrov, M. Bota, P. Bota Loco, I. Mosora Rusia, L. Savu Jina, I. Turcu Sebeșul de jos, A. Tomuțiu, C. Sava Jina, N. Burs Ucia-sup., N. Lal Sibiian, O. Pavel Arpașul de jos, N. Lupu Noerich, S. Șulcia Satu nou, N. Murgu Foen, A. Saghin Vorniceni-Bucovina, C. Gavrilă Indol, A. Bârsan Rușciori, I. Filimon Glâmboc, P. Dopp Agârbicia, P. Gaber Ulieșul mare, S. Catană, G. Rancea Brazești, I. Saitis Benediciu, M. Fazecaș M.-Oșorheiu, I. Mogoș Ghiuluș, N. Dăncilă Poiana, A. Grecu Pecenesca, G. Bârbos Ciocotiș, N. Muntean Buzăul-ung., V. Mioc Ecica, A. Cucuian, N. Maxim Biniș, N. Florea Vecerd, M. Magda Ecica veche, A. Străvoi Zernești, G. Bona Sebeșul săsesc, I. Neagoe Topârcea, I. Domnariu Ocna, I. Motoc, Walsum, I. Popa, Cărpeniș, D. Ivan Tattu, F. Simon Porcești, I. Făsetan Șoborșin, I. Pamp Sășăuș, V. Mihu Cornățel, M. Vlad Ghijsa de sus, V. Cocon Sâmbăta de sus, G. Streza Copăcel, I. Mistică Șohodol, I. Miter Vrani, L. Păvelean Borgo-Tiha, D. Maniș Icelandu-

mare, Uvegsür, G. Chiu Banlac, N. Săcilean Mag, I. Preda Basarabia, S. Droc Gurariului, I. Boholt Satu nou, I. Dordos Hașag, N. Buholt Satu-nou, I. Frățiciu Hașag, A. Bogdan Satu-nou, G. Păulescu Oetrovul mare, S. Ivan Gârbova, F. Gruescu, Văliug, V. Cădărean Temesliget, A. Cristun Gârliște, I. Vârvar Rășinari, I. Raichici Drencova, D. Hancu Rășinari, I. Giurgiu Cuzăplac, I. Crițu Vrani, I. Măgărie Berliște, I. Zaharie Sebeșul-săs., P. Criștof Cămpulung, C. Fântână Poiana, I. Brad Turcu, Gurariului, E. Macaveiu Lucăvég-Logig, C. și S. Hagea Măgina, O. Moromila Satul nou, I. Caicuțiu Loco, P. Lirbășan Medias, N. Joandrea Loco, E. Bănățean Ocna, I. Muntean Agnita, D. Dragomir Sadu, C. Brânzeiu, M. Brehaița Mociro, I. Radu Agnita, I. Galea Sadu, I. Goția Poplaca, G. Bulber Beba veche, V. Nandor Berlin, N. Andronescu Bucovina, N. Dejan Vesăud, I. Sighim Biniș, P. Gavrilă Cățălul român, M. Laslo Tyestyara, I. Niștor Călnic, L. Călușer Șemlac, G. Luca Sebeșul inf. N. Halmu Homorod, M. Rucurian Medias, I. Bălan Cubin, T. Bunea Sadu, B. Viciu Murășăncera, G. Iuga Indol, I. Ardelean Murăș-Borsa, I. Tălmăcian Boița, I. Blaj Supterin, G. Zidar Turda-murășană, I. Severin Rășinari, P. Ișan Loco, I. Muntean Orlat, D. Dragomir Rășinari, I. Sulica Holbay, I. Joandrea Loco, M. Murgăthiu Sebeșul-săs., P. Dalca Berzova, N. Barbu Loco, T. Nevodar Morai, I. Cocora Chimu Ozora noua, P. Trihenea Săliște, I. Gherman Săliște, I. Rațiu Boiul mare, G. Birsan Sâmpetru, V. Mihaiu Küküllölonka, S. Durcau Socodor, O. David Bégaszusvány, I. Giune Socodor, A. Vranianțiu Vranin, G. Pop, Cărtia, I. Neamțiu Juriul de Câmpie, N. Morar, P. Iacob Cacova, I. Tapu Almașul mare, C. Aron Buia, N. Murășan Cebza, S. Bârsan Hârman, G. Negrea Bîrfalău, N. Balmos, Babin, A. Bosdoc Vestem, S. Roman Sadu, G. Baltean Berzova, I. Pitrinjel Bistrita, T. Graur Pambatelecu de Câmpie, S. Varsan Chiciukl, I. Crenghea Călnic, V. Chitescu Voiteg, M. Baciș Vestem, N. Crăuș Vestem, S. Radulovici Șoborșin, G. Murariu Lugoș, I. G. Scurtu Tohanul vechiu, G. Muntiu Spalata, A. Neșea Corățel, I. Vlad, Baiășești, D. Chizbaian Băimare, Moroșan stud. Rădauși, M. Didraga Rudaria, C. Opriș, Rășinari, S. I. Giurcoi Rășinari, P. Toma Chevereșul-mare, L. Pamfilie, Cămpulung, V. Petriciu Tautii de sus, S. Severin Rășinari, I. Dragomir Mercurea, C. Lungu Rășinari, I. Bratu Rășinari, A. Muțiu Rășinari, Nicolae Petcu Magyarbodza, G. Țenghia Fagaraș, N. Pandrea Mărgineni, I. Humbean Vestem, R. Mărginean Medias, P. Omica Geoagiul-sup., C. Naicu Cristian, S. Matei Reșița, V. Mihu Gârbova, T. Mihu Șoala, G. Muntiu Rucăr, V. Popa Ruși, T. Cristea Cluj, Z. Stoica Crihalma, G. Solca Rotbay, F. Chitescu Voiteg, G. Cazac Badeuți-Bucovina, I. Dumitrescu Vale, P. Beja Rod, I. Neagoe Zărnești, M. Zebelian Voiteg, G. Trâmbițaș Grind, I. Moldovan Diciosănmărtin, I. Costin Almașul-mare, G. Ionac Galgău, I. Crețiu Cisnădie, G. Cornel Crihalma, O. Puica Țicud, G. Ardelean Brașov, I. Părău Agnita, N. Hava Almaș-Mihaiu, V. Țițeu Agnita, I. Saberca Trilipet, T. Balan Kevervára, I. Baciș Zoltan, I. Gorun Germania, L. Maer Sf.-Andrieu, I. Strâmbu Vad, V. Pop Vadász-Szt.-Mihály, G. Cărpineșan Călnic, N. Păpară Agârbiciu, I. Basca Crăciunelul sup., I. Beu Orlat, C. Voicu Cristian, N. Breaz Laz, G. Tulbanu Avrig, G. Gușeilă Poșorta, I. T. Mândoc Sebeșul de sus, D. Filip Călvasăr,

A. Maxim Săliște, Matilda Turi Szamosfeszdat, V. Nicolae Zlatna, P. Tatu Țichindeal, I. Ciorogariu Tilișca, M. Pop Tohanul vechiu, Toma Grancea Șinca veche, E. Boeriu Șinca-veche, G. Deac Așel, C. Șerban Săsăuș, I. Comșa Fofeldea, G. Manciu Cristian, Z. Măniș Marpod, S. Stupinian Budărlău, I. Blaga Țicud, N. I. Droc Rășinari, I. Vlaicu Dobrișin, N. Tălmăcean Budapesta, I. Crișan Stolac, S. Maistoru Coștei, D. Bărză Brateiu, S. Putnic Mesici, P. Rus Sămărtin, P. Boboșiu Gurariului, M. Filipescu și T. Searpe Viena, L. Jocu Bozdin, St. I. Izdrailă Rășinari, I. Dârdea Topârcea, B. Blonca Rășinari, P. Beubescu Gurariului, M. Roman Măgureni, Z. Josu Telechi-Recea, M. Peană Gurariului, I. Bejan Bucium, S. Borsa Satu-nou, E. Solomon Proșteea, N. G. Marton Pianul de jos, D. Stoian, A. G. Todea Șinca veche, M. Streaza Copăcel, G. Pestesi Telechi-Recea, S. I. Popoviciu Șebed, P. Mersa Cacova, A. Barbu Almad, M. Anca Vrani, I. Boleta Sadu, C. Petrariu Lupeni, D. Nicula Gohatau, I. Fluture Toracul mic, I. Ohișoiu Tăuni, A. Borgovan Proșteea, L. Simion Sadu, A. Roșca Tușiu, I. Trifan Valea-Dornei, M. Flitter Șorpotoc, S. Moldovan Bod, G. Părău Cătalul-român, A. Hader Bogatu, I. Pinciu Rășinari, N. Popoviciu Herman, I. Somlia Frata, G. D. Liuș Borgo-Joseni, D. Moldovan Sîmpetru, G. Musca Văralmăș, I. Vasile Bradu, I. Deacu și Stefan Stoica, F. Secelean Hamfalău, G. N. Pașia Porumbacul de jos, T. Simu Bradu, I. Ivan Ocna-Sibiului, N. Simțion Sibiui, M. Munțiu Sebeșul-săsesc, D. S. Tâmpăniariu Telechiu, I. Milea Șelimbăr, N. Adam Tăflan, I. Popa Vadu, G. Jancu Mohu, I. Morariu Săsciori, C. Blecia Valiug, V. Blecia Valiug, V. Rusovan Valiug, S. Cioc Cevvara, C. Miclăușiu Săliște, I. Muntean Hărtibaciu, S. Mecia Cadar, I. Stanu Gârbova de jos, S. Mateica Gârbova de jos, V. Perșa Dăbăca, I. Teliă Cecalaca, V. Negrea Nierța, N. Trifan Borgo Mijloceni, G. Mureșean Țicud, D. Caprariu Temesliget, I. Rus Murașfrata, I. Pantea, A. Doican Sebeș, I. Beu Galeș, I. Șerban Medias, M. Visoțiu Ocna-Sibiului, N. Suciu Zlaști, G. Rohan Galați, Ilie Fântâna Slimnic, I. Câmpean Alămor, I. Lupu Copăcel, I. Hedu Loco, G. Crăciunescu Mehadia, I. Morariu Glimboaca, D. Filimon Loman, S. David Porumbacul de jos, A. Boncea Sebeș, I. Sărățian Roșia, J. Fogorașiu Copăcel, I. Micu Sevestreni, D. Frandea Hodac, I. Moldovan Cărnești, M. Luca Indol, G. Miclea Loco, Ch. Constandin Gârbova-română, I. Rudulan, V. Solomon Roșia, V. Mithea Ocna-Sibiului, I. Stoican Cristian, P. Berebună Ocna-Sibiului, S. Gligor Tilișca, Rudolf Piticariu Dinslaken-Germania, I. C. Ittu Vale, S. Bălan Cărlibaba, V. Hornoiu Grind-Cristur, I. F. Luca Ocna-Sibiului, I. Șterbu Cisteiul-român, T. Hoadrea Poiana-Arieș, V. Mitia Longodar, V. Muntean Temes-Murari, T. Radu Rachișul român, S. Sumleaf Berind, P. Muntean Veștem, G. Ludoși Măierau, V. Partia Monoștor, D. Săcăruși Nădlad, G. Lupu Veștem, D. Vasilie Sebeșul-mare, G. George Cîmpa, Z. Guci Criș, M. Stoica Hașfalău, T. Dinu Săcădate, V. Oales Egeres, I. Ilia Sănmărtinul-sărat, M. Marcu Șard, S. Pușcariu Glimboaca, D. Curtea Rodbao, V. Dragomir Apoldul-mare, I. Lazar Cărpeniș, B. Jantea, M. Boja Tălmăcel, N. Dragomir Curtea de Argeș, N. Popovici Voiteg, G. Lungu Lupoia, N. Crețiu Vecerd, L. Drăghiciu Grid, B. Stoica Șona, S. Bărbos Lăpușul-ung., D. Bucur Vărgău, S. Căndea Noul-Român, N. Barb Jina, I. Cruci Tezeșmărimi, T. Ste-

fan Berzava, I. Togoie Grid, I. Goția Poplaca, G. Boicu Cernăuți, I. Andreș Vascova, P. Pop Asuagiul de jos, D. Ciora Vulcan, I. Micle Răușor, I. Medah Măgureni, I. Buia Crihalma, G. Stănișor Holbav, I. Muică Sohodol, O. Roșca Ocna-Sibiului, N. Veștemean Ocna-Sibiului, I. Popovici Ocna-Sibiului, I. Rațiu Lugoj, I. Baltean M.-Borșa, G. Bega Luna, N. Rășinar Sebeșul-săs., I. Morariu Sebeș-Laz, D. Dobrotă Poiana, A. Bucur Lancrâm, N. Teușan Păuca, T. Terec Sotelec, S. Crișan Mănășturul ung., N. Păculea Tăuni, D. M. și Z. Petruțiu Zam, Maria Kiss Bistrița, I. Neaga Cătalul-român, D. Uran Șușanovăț, G. Tuhuti Lupeni, G. Sărăcut Kéménytelke, G. Danciu Chiuești, I. Muntean Coșoltu, I. Grecu Copăcel, I. Olariu Săzărăiu, I. Caprariu Sărani, I. Toma Temes-Monostur, I. Ciorteș Șeica-mare, P. Iuga Tilișca, C. Stroia Tilișca, N. Tarcea Mag, I. Maniu Copșa-mica, V. Berbescu Cristian, I. Nedela Dobârca, G. Cunțan Dobârca, I. Savu Vesăud, A. Vișan Arhiud, A. Pipernea Săcel, S. Dragoe Rășinari, I. Năiță, N. Lăzarescu Rășinari, N. Tudur Ocna-Sibiului, I. Duma Mohu, D. Berea Păuca, D. Hanzu Săcel, I. Dumitru Herman, I. Pitic Coșteiu, T. Selia Ozora-noua, I. Pantea Pogăceana, I. Iacob Herman, G. Iacob Herman, S. Olariu Torontal-Gyulvesz, A. Isac Nerău, V. Micu Sebeșul de jos, T. Pălășan Cața, P. Staniș Zam, N. Todosan Boița, M. Ionac Gălgău, C. Duda Comornoc, I. Milea Veștem, I. Ivașcu Oraștie, G. Milea Veștem, N. Terbea Boița, I. Șerb Poiana, N. Morariu Boița, D. George Gurariului, I. Arseniu Gurariului, G. Săcașiu Călnic, G. Sărbu Păuca, I. Negura Bod, L. Rănișan Fabrica Ghermesig, N. Luca Ocna-Sibiului, S. Coman Roșca-săs., G. Negrea Pojorta, N. Ganea Pojorta, I. Grama Făgăraș, G. Farcas Racovița, A. Mărginean Racovița, I. Banciu Sebeșul-sup., N. Răchitan Săsciori, N. Ghergina Săliște, D. Popo Săliște, I. Curtean Săliște, I. Stăngu Bărcuț, A. Clan Brad, M. Comșa Cața, I. Câmpean Zlagna, G. Avramuț Soborșin, I. Munțiu Rășinari, I. Borza Biertan, L. Dan Biertan, A. Surdu Biertan, I. Câmpean Cisnădie, M. Suroiu Rășinari, I. Badilă, I. Grebenia Rășinari, N. Baciu Veștem, P. Badale Vama-Bucovina, S. P. Zsac Vereu, P. Suciu Hunedoara, I. Hoadrea, B. Marcu Rășinari, I. Trif Veștem, N. Crețiu Rășinari, I. Vonica M.-Oșorheiu, N. Drăghici Sămpetru, N. Traian Barul-mare, I. Tara Rășinari, S. Muțiu Rășinari, S. Pălășan Cața, G. Cherstolovean Cața, M. Șincan Brașov, I. Flint Cața, I. Purece Porcești, N. Buta Porcești, L. Negrea Herman, N. Barteș Veștem, I. Bogorin Ocna-Sibiului, R. Lazar Petrifalău, I. Itineanțiu Chețamare, T. Stoi Beba, N. Leluțiu Beșimbac, S. Puta Caransebeș, N. Maniu Sebeșul-săs., T. Benchea Cornățel, G. Ghebelian Chețamare, N. Stoia Loco, N. Nicoară Tohanul-vechiu, D. Belea Șomfalău, N. Petruțiu Cisnădie, N. Ghiriș Sănmărtinul-sărat, G. Samoilă Brateiu, I. Borșa Sănmihaiul de Câmpie, I. Tecariu, S. Popiuc Laz, M. Olariu Orlat, L. Moldovan Loco, N. Slavu Mohu, D. Curtean Săliște, G. Negrea Herman, D. Ivan Cisnădie, I. Marcu Racovița, D. Marcu Poiana, M. Puia Seliștat, C. Fufea Cărpeniș, S. Opreș Dridif, S. Călțiu Caransebeș, N. Hila Călvășăr, D. Novac Șeica-mare, N. Trimbițaș Beclean, S. Ureche Slămnice, M. Dancu Avrig, M. Micu Ferihaz, T. Basarabă Boița, C. Roșca Șinca mare, I. Ciotloș Miheș, P. Urs Bistrița, R. Muntean Alba-Iulia, G. Florea Diod, I. Radu Sebeșul sup., G. Zoristea Sebeșul de

șus, V. Bălan Cristian, N. Bliderean Boroș-aifalău, I. Oana Țichindeal, I. Dragomir Vale, G. Radu Săcel, I. Cristea Sitani, A. Todor Șercaia, I. Călin Șona, G. Ivan Racovița, D. Cioră Sebed, I. Ionase Șona, I. Suciu Vale, I. Mihaiu Cincul-mare, G. Pop Sebeș, I. Cotoră Spalata, I. Poenariu Fundul Moldovei, M. Drăgan Camaran, V. Falalai Cetea, A. Simian Săliște, A. Gliša Filea de jos, I. Albu Brad, I. Boidocan Boița, M. Ilia Topârcea, P. Isdrailă Rășinari, V. Breazu Laz, T. Haghea Brad, E. Joandrea Loco, I. Drăgan Săcel, D. Berea Păuca, E. Iacob Chevereșul mare, G. Avram Munteul-român, N. Murașan Cebza, Cib Gedeon Daia, P. Câmpean Cașolt, B. Gliga Kevervára, T. Bucur Săcădate, C. Toader Săcădate, I. Coman Bungard, I. Modor Țelina, P. Ghișoi Orlat, I. Coman Săsciori, T. Toderici Coșava, N. Dragota Ruși, I. Muntean Ocna-Sibiului, I. Banu Ocna, S. Sănmărtinian Șomfalau, I. Braniște Toarcla, N. Gergel Toarcla, G. Bucur Homorodăroc, S. Parău Ibisdorf, I. Stanimir și M. Măndrea Sămbăta de jos, I. Ciungu Scorei, N. Zaharie Sebeșul sup., N. Mohan Tohanul vechiu, G. Băjia și D. Olariu Poiana, V. Herța Săliște, V. Gligor Ocna-Sibiului, I. Lup Agărbiciu, G. Iovan, A. Grozav și G. Popa Cenadul-mare, N. Hanciu Săliște, N. Nemeșiu Tohanul-vechiu, Iacobe Mihailă Arakalya, I. Isvelcea, N. Bunea Sadu, I. Bălea Sărata, I. Comsia Mercurea, I. Dancu Tapu, I. Simțion Sadu.

Spre știre.

Dacă cineva ar primi, din greșală, două foi în loc de una, atunci pe una să o trimită înapoi, scriind pe ea: retour (înapoi), cum și *numarul* foil de pe *amândouă* fasciile.

Cine nu dorește a mai avea foaia pe mai departe, de asemenea să o trimită înapoi, scriind pe ea: nu o mai aboneaza.

Rugăm pe abonații noștri, cari încă n'au plătit, ca să grăbească cu reinolrea abonamentului, fiindcă în curând o să oprim foaia aceluia, cari nu sunt în rând cu plata.

Ne mai rugăm apoi, ca fiecare să scrie cât se poate de descurcat și bine, atât numele, cât și comuna și posta ultimă.

În acest timp avem grozav de mult de lucru, iar descifrarea scrisorilor încurcate ne răpește din cale afară mult timp. Urmarea este apoi, că întârziem cu trimiterea foilor la unii abonați noi.

Numeri de probă trimitem cu plăcere ori cui. Abonații noi pot trimite banii și mai mulți în olată, numai adresele să fie bine scrise.

Cine n'a comandat încă „Călimdarul Poporului“ se scrie de grabă până mai este. Cuprinsul lui se află publicat în foile de mai nainte.

Pentru abonații cei noi facem cunoscut, că toți primesc în cinste **Călimdarul de părete** și întregă partea frumosului roman „Cu paloșul“, care s'a publicat până acum în foaie.

Din lipsă de loc am trebuit a lăsa afară mai multe răspunsuri și știri diferite.

Redactor resp.: **Nicolae Bratu.**
Editura și tiparul „**Tipografia Poporului**“.

Loc deschis.

Sunt sute de mijloace cari se introduce în loc de ficat de pește, dar e dovedit că nu există careva care să-l înlocuiască pe acesta, fiind că e ușor de mistuit pentru stomacul copiilor. Aceasta se explică prin aceea că posedă cantități de nutreț excelent. De aceea să se dea copiilor numai uleiul de ficat de pește al lui Zoltan care prin absoluta curățenie este cel mai renumit. Se capătă în toate farmaciile.

O domnișoară

care posedă toate trei limbile: română, germană și maghiară, are scrisoare frumoasă și e versată în afaceri, se primește în librăria „Foi Poporului”. Sunt preferite cele ce au mai fost în vreo librărie sau au cunoștințe speciale de contabilitate. Postul se poate ocupa momentan după angajament. Ofertele sunt a se adresa la Librăria „Foi Poporului”.

Casă cu boltă de vânzare.

Se vinde din mână liberă casa lui Grigorie Boșota în Bistrița, pește podul Budacului Nr. 61. Casa e cu prăvălie (b. lită cu licență) și cu traică mică. Prăvălia merge foarte bine. Casa se vinde din cauza troului său cu încheie, fiindcă vrea să divorțeze. Doritorii să se adreseze numitului proprietar. 852 1-3

Stupi de vânzare

9 castane se afla la **Ioana Munchiu** în Sebeșul-săseșc. 851 1-3

Locuință sau casă.

Să cauta cu **1 Aprilie** o locuință sau o casă, având 3-4 odăi și ziduri laterale cu șesul de u. o închiria sau cumpăra. Adresa: **Alexandru Chiffa**, funcționar la Direcțiunea financiară în Sibiu. 853 2-2

Prețul bucatelor

În SIBIU la 21 Ianuarie st. n.:

Artă	Cor. 17,- până 18,80 de hectolitru		
Mălai			
Ora			
Orzo	6,-	9,10	
Secura	11,-	16,40	
Saroi	4,50	5,50	
Fasole			
Solan	5,20	35,20	la 100 chilo
	34,30	31,40	
	33,50	28,70	
Măntă	154,-	170,-	
Secoare de porc	168,-	170,-	
Sân brut	66,-	64,-	
Sân de lumini	80,-	83,-	
Sân de lumini topit	104,-	104,-	
Săpun	66,-	66,-	
Fân	7,60		
Lezne de loc neplatite	12,-	12,10	la met. cub
Lezne de loc platite	10,20	10,70	
Spirit rafinat	2,15	2,20	la litru
Spirit ordinar	2,18	2,30	
Carne de vită pentru supă	Cor. 1,20 până 2,-	la chilo	
" " " friptură	1,60	2,-	
" " vitel	1,-	1,60	
" " porc	1,20	1,60	
Ora 10 bucăți	—,50	1,-	
Un pătrar de miel	1,30	2,-	
Carne de cal	—,80	1,20	

În BUDAPESTA 23 Ianuarie st. n.

Artă	Cor. 11,87 până 11,87	la 50 chilo
Mălai	79	11,57
"	80	11,62
"	81	11,87
Secura	9,77	9,90
Ora	9,10	9,40
Orzo	10,55	11,00
Secura	6,50	7,-

Prețul banilor în 22 Ianuarie n.

Artă	comptant:	văndut:
Galbeni	Cor. 1146,-	1146
100 Lei, hărăs.	91,-	92,40
100 Lei, argint.	88,-	92,-
100 Rubele, aur	21,45	21,65
100 Rubele, argint	23,85	24,10
100 Rubele, aur	117,10	117,95
100 Rubele, hărăs.	117,50	117,45
Sapoleon	19,64	19,18
100 Rubele rusești, hărăs.	252,50	255,-
100 Rubele rusești, argint.	252,-	245,-

O pășune

de 140 jugăre în Sovata, comitatul Mureș-Turda, departe de băi cam 2 km. cale ferată în comună, iar edificândă gară va fi 1 km. departe, pentru 400—500 oi sau vite ce corespund la aceasta sumă, se dă în arândă sau se și vinde. Informațiuni să pot primi dela **Alexandru Gligor**, preot în Șardul secuesc (Szekely Sárd), u. p. Nyarad Szereda. 679 1-3

Dr. Hirsch Adolf, avocat,

aduc la cunoștință, că mi-am premutat cancelaria avocațială din Sibiu, strada Măcalărilor de sub Nrul 7-9 în strada Cismădiei sub Nrul 5. (edificiul băncii de asigurare Transilvania). Întrarea pe poarta principală, parter în stânga. 880 1-4

„POPORUL”, institut de credit și casa de schimb în Săliște.

Convocare.

Domnii acționari ai institutului de credit și casei de schimb „Poporul”, sunt invitați la a

V-a adunare generală ordinară

ce se va ține la 23 Februarie st. n. a. c., la 2 oare p. m., în sala festivă a școlii din loc cu următoarea

Ordine de zi:

1. Constituirea adunării, constatarea acționarilor prezenți, a acțiilor reprezentate și a voturilor.
2. Raportul direcțiunii și a comitetului de supraveghiere.
3. Reprezentarea bilanțului pro 1912 și dare absolutului direcțiunii și comitetului de supraveghiere.
4. Alegerea ailor 2 membri în direcțiune (§ 28, 29).
5. Hotărâri cu privire la cererea casei-actului actual pentru definitivare în postul său.
6. Ameliorarea salariului unui funcționar.
7. Fixarea marcelor de prezență pro a. 1913.

Domnii acționari, cari doresc a lua parte la această adunare cu vot decisiv, nu să depună acțiunile eventuale documentele de plenipotență la casa institutului nostru cu cel puțin 48 ore înainte de deschiderea adunării (§ 17).

Pentru cazul că numărul acționarilor și al acțiilor depuse nu ar fi suficient pentru aducerea de concluze valide — prin aceasta se convoacă o altă adunare generală pentru ziua de 2 Martie 1913 tot la oarele 2 în sala festivă a școlii române din loc cu aceeași ordine de zi, când apoi se vor aduce concluze valide fără considerarea la numărul acționarilor, al acțiilor reprezentate și al voturilor.

Direcțiunea.

Activa	Contul Bilanț cu 31 Dec. 1912.	Pasiva	
Casa în număr	K 11,464.916	Capital social	K 100,000.00
Monet	6,352.04	Fond de rezervă	15,000.00
Cambii scontate	556,738.97	Fond special de rezervă	2,025.00
Credite ipot. care	153,039.50	Fond de penziuni	900.00
Credite personale	35,398.00	Fond de binefaceri	900.00
Credite de cont-curent	117,430.16	Depuneri spre fructificare	645,876.61
Acți	2,850.00	Dividendă neridicată	673.12
Mobilier	650.00	Diverși crețitori	8,726.82
Interese tranz. restante	1,002.41	Interese tranz. anticip.	10,328.47
	864,925.24	Profit curat	20,594.92
			864,925.24

Spese

Profit și Perdere.

Spese	Profit și Perdere.	Venite	
Interese la depuneri	K 31,148.15	Interese dela cambii	45,875.24
Interese de recurent	1,072.90	Int. dela cred. ipotecare	10,042.87
Spese (luminat, încălzit, porto etc.)	2,067.31	Int. dela cred. personale	2,537.08
Salare	5,284.84	Int. dela Cont-curento	7,105.18
Chirie	400.00	Profit la moneta	1,057.09
Mărci de prezență	650.00	Profit transpus din a. 1911	169.01
Dare directă	2,438.69		
10% dare după depuneri	3,114.81		
Amortizare din mobilier	50.00		
Profit curat	20,594.92		
	66,786.62		66,786.62

Săliște, la 31 Decembrie 1912.

D. Banciu m. p. dir. exec.

Ioșif Sârbu m. p. contabil.

DIRECȚIUNEA:

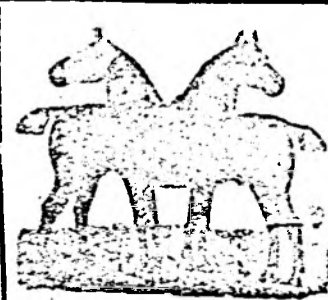
Nicolae Lupăș m. p. v. prez., Dr. Nicolae Petra m. p., Nicolae Soră m. p. cassar
Ioan D. Bârsan m. p., Ghibu Dumitru m. p., Comșa Dumitru m. p.,
Dumitru St. Herța m. p., Constantin Aldea m. p., Ioan Barb m. p.

Subsemnatul comitet de supraveghiere am examinat conturile prezente și le-am aflat în regulă și în deplină concordanță cu registrele institutului.

Ioan Bratu m. p. prez., Ilie Mărtin m. p., Vasile Dădărlat m. p.,
Danil Moisic m. p., Danil Bârsan m. p.

876 1-1

Ioan Vătășan m. p., rev. expert al „Solidarității”.

Alegere de armăsari în Oldenburg (Germania)

În 6, 7 și 8 Februarie 1913.

878 1-2

Totodată

mara târg de armăsari Pentru vânzare sunt ca 300 de armăsari de câte trei ani și mai bătrâni.

Ocazia cea mai favorabilă pentru cumpărare de armăsari din soiul de cai puternic, elegant de Oldenburg.

Informațiuni mai de-aproape (și cvartir, castor etc.) dela

Reunirea crescătorilor de armăsari din Oldenburg.
Oldenburg, în Grossherzogtum, Pferdemarkt Nr. 4.

Târgurile de țară.

Lista târgurilor e după calendarul vestitului.

- 12 Ianuarie: Aiud, Brețcu, Buziaș, Ciuc-Cosmaș, Crișul-săsesc, Ghialatucut, Huedin, Roșinău.
 - 13 Ianuarie: Vârșeț.
 - 14 Ianuarie: Bateș, Canija-mare, Chirpar, Ibașfalău.
 - 15 Ianuarie: Birchiș, Hodoș, Micăsasa.
 - 16 Ianuarie: Goroslău de pe Someș, Sebeșul-săsesc, Zam.
 - 17 Ianuarie: Caransebeș.
 - 18 Ianuarie: Zăbola.
 - 19 Ianuarie: Proștea mare, Sângior-giul-săsesc, Teaca.
 - 20 Ianuarie: O-Péeska (comit. Arad).
 - 21 Ianuarie: Barot, Catina, Cetatea-de-baltă, Eted, Gherla, Ghierghio-Ditru, Ghiriș, Noerichiu, Prejmar, Sintireag (Somkerék).
 - 22 Ianuarie: Huedin.
 - 23 Ianuarie: Lugoș, Armeni, Bașnea, Nadesul-săsesc.
 - 24 Ianuarie: Almașul-mare (com. Cluj) Celul din Selagiu, Magherus.
 - 25 Ianuarie: Lugoș.
 - 26 Ianuarie: Turda, Zeteleaca.
 - 27 Ianuarie: Bistrița, Ciozven, Simand.
 - 28 Ianuarie: Cartfalau, Honda.
 - 31 Ianuarie: Beius, Medias.
- În aceste zile se țin în comunele de mai sus târgul de marfuri, pe când târgurile de vite, cai, oi, porci, etc. se țin, ca de obicei, cu 1-2 zile mai înainte.

Dentist

615 1-58

VIRGIL MUNTEAN

Sibiu, strada Măcelarilor
intrarea prin
Strada Poplăcii (Quergasse) Nr. 22
Pune dinți
în cauciuc și de aur cu preturi moderate

Publicațiune.

Comuna Oltăsösebes (Sebeșul de Jos) comitatul Sibiu, e arădindu-se pe calea Publicațiune publice numele „Fetu“ pentru pășunat cu oi pe 1 respectiv 3 ani, Duminică în 2 Februarie 1913 st. n., la 4 oare d. a. în cancelaria comunei.

Prețul străzii 1000 cor., valia 102.
Condițiunile de licitație să pot vedea la subscrier primărie.

Oltăsösebes la 12 Ianuarie 1913.

Primăria comunală.

Adam Micu, Iosif Flucsa,
primar.

1-2 băieți

se primesc ca învățăcei în frânzalaria lui
Toma Lupaș, în Săliște. 568 2 5

Petroleu pentru salon

la cumpărări cu butolul
K 30 — pe 100 de chilo
netto cassa

se află la 562 3-12

Frații Kroner

Sibiu, strada Trenului
(Bahngasse) Nr. 9.

„ARDELEANA“, institut de credit și economii în Orăștie (Szászváros).

AVIZ.

Ardeleana institut de credit și economii în Orăștie-Szászváros

primește depuneri

spre fructificare pe timp mai scurt cu 5%, iar pentru depuneri făcute pe timp mai lungă 5 1/2%

Pentru depunerile corporațiilor de binefaceri: biserici, școli, reuniuni socotește 6%.

Darea o plătește institutul.

865 8-5
Direcțiunea.

Ocaziune foarte potrivită

la

prăvălia de încălțăminte **Vasilie Ban**, „La cisma mare roșie“ Sibiu, strada Ocnei Nr. 7
pe lângă preturi ieftine.

Orice pășun cu preturi de reducere la Crăciun de acum înainte până la 10 Ianuarie 1913.

Preturile:

Ghete pentru copii Chorroaux și Box sau Kaly, marimea 20-21	K	3-4
Ghete pentru copii	22-23	3-5
Ghete pentru copii	24-25	5-7
Ghete pentru copii	26-27	7-9
Ghete pentru băieți	28-29	4-11
Țăpuc de jumătate pentru dame Chorroaux și Box sau Kaly		8-14
Ghete înalte pentru dame		7-
Ghete de lucru pentru domni, toată condiția Kaly sau piele de vi la		9-20
Ghete pentru domni cu gumi sau băcri în Chorroaux sau Box		10-
Ghete pentru domni cu bumbi sau Ideal		14-
Ghete pentru domni Kobrak		12-
Ghete pentru domni Oslaria		13-
Ghete pentru domni for 3 americay		16-
Ghete pentru domni, for 3 americay cu bumbi și băcri		20-
Ghete pentru domni, piele Antilope în toate colorile		

Mare alegere în cisme pentru copii și domni.

și în masă

cu 4, 5, 6, 7, 8 și 9 orare

Pământul meu este: Câștig puțin, vânzare mare!

În duminică și sărbătorile dechin: Invenție de economii până la 10 ore.

Capital social COROȘAN 1.200.000.

Postspargarea ung. 28,54%

1913, Nr. 18

„Banca generală de asigurare“

societate pe acții în Sibiu—Nagyszeben.

este prima bancă de asigurare românească, înființată de Institutele financiare (băncile) române din Transilvania și Ungaria.

Prezidenții direcțiunii: **PARTENIU COSMA**

directorul executiv al „Albinei“ și prezidentul „Soldatului“.

„Banca generală de asigurare“ face tot felul de asigurări, ca asigurări contra focului și asigurări asupra vieții în toate combinațiunile. Mai deosebit mijloace: asigurări contra spargerilor, contra accidentelor și contra grindinei.

Toate aceste asigurări „Banca generală de asigurare“ le face în condițiile cele mai favorabile. Asigurările se pot face prin orice bancă românească, precum și la agenții și bărbaiți de încredere ai societății. — Prospekte, tarife și informațiuni se dau gratis și imediat.

Persoanele cunoscute ca acvizitori buni și cu legători — pot fi primite oricând în serviciul societății.

„BANCA GENERALĂ DE ASIGURARE“ dă informațiuni gratuite în orice afaceri de asigurare fără deosebire că aceste afaceri sunt făcute la ea sau la altă societate de asigurare.

Cei interesați să se adreseze cu încredere la:

„Banca generală de asigurare“
Sibiu—Nagyszeben — Edificiul „ALBINA“.

Fân de vânzare.

Subscrierul fac cunoscut că în comuna Șu-lumburg, lângă Agnita, am de vânzare fân bun, prima calitate, dela 300 măști metrice în sus. Doritorii să se adreseze la **Bucur Vasiliu** în Răginari. 874 1-1

De vânzare

Din mână liberă este **o moară** cu 2 petri și motor de benzin de 16 puteri de cai și cu filindru de cernut, în bună regulă, așezată pe pământul propriu, în jurul Sibiului. Numele proprietarului se poate afla la administrația „Foi Poporului”. Pentru răspuns este a se trimite o marcă de 10 bani. 873 2-4

Câteva cuvinte asupra boalelor secrete.

E trist, — dar în realitate adevărat că în vremea de azi e bătătoare la ochi mulțimea acelor oameni, a căror sânge și sucuri trupești sunt stru-bute și cari în urma ușurinței din tinerețe și prin deprinderi rele și-au sdunoiat sistemul nervos și puterea spirituală. E timpul suprem ca acestei stări îngrozitoare să se pună capăt. Trebuie să fie cineva care să dea tinerimei deslășiri binevoitoare, să cercete și sămănă în tot ce privește viața sexuală, — trebuie să fie cineva cărui oamntii să și încredințeze fără teamă, fără sfială și cu încredere născăturile lor secrete. Dar nu e în deajuns însă a duce la îndeplinire aceste născăturile ori și cui, ci trebuie să ne adresăm unui astfel de medic specialist, conștiencios, care știe să dea asupra vetei sfaturi bune sexuale și să dea și asupra și morburilor ce deja eventuale există atunci apoi va începe existența boalelor secrete.

De o chemare stă de mătășă și pentru acest scop e institutul renumit în toată țara al **Bratilor PALOCZ**, medic de spital, specialist, (Budapesta IV, Muzcum-körut 13), unde pe lângă discreția cea mai strictă, primește oricine (atât bărbații cât și femeile) deslășiri asupra vetei sexuale, unde sângele și sucurile trupului ale bolnavului să curgă, nervii să se întărească, tot organismul să se elibereze de mătășile de boală, chinurile sufletești să se liniștească.

Fără conturbarea ocupațiilor zilnice dr. PALOCZ vindecă deja de ani de zile repede și radical cu metoda sa proprie de vindecare și casurile cele mai neglece, ranele silitice boonale de țevă, beșică, nervi și prin rădăceli, înepăturile de confuzie a minții, urmă lei encefalei și ale stărilor, erecțiunile de spaimă, slăbirea puterii bărbătești (impotență), vătămăturile, boala de sânge de piele și toate boalele organelor sexuale femeiești. Pentru femei o sală de așteptare separată și camere separate. În ceea ce privește cura, deși dură nu este pedecă, cîră dăcă cinera, din orice cură nu se poate vedea în jumătate, atunci cu plăcere se va da răspuns amănunțit și se dărează prin scrisoare (în apăsătoare și de apăsătoare plăsură numai marca de răspuns) Lumba română se vorbește perfect. După încheierea curii, epistolele se arăd, ori la dorință se retrimit încredințat. Institutul se în-țiprește și de medicamente speciale. Vizitele se prim-țiprește începând dela 10 ore a. m. și până la 5 ore p. m. (Duminică până la 12 ore a. m.) 760 11—Tratament și cu Salvarsamul Ehrlich 600.

Adresa: Dr. PALOCZ, medic de spital, spec-ialist, Budapesta IV., Muzcum-körut Nr. 13.

Cassa de păstrare (reuniune) în Săliște.

AVIZ.

Cassa de păstrare (reuniune) în Săliște primește depu-neri dela

Coroane 2000 cu 5%, iar dela

„ 5000 „ 5 și 1/2%

Darea o plătește institutul.

849 6-11

Direcțiunea.

Atelier de curelărie, șelărie și coterărie

ORENDT G. & FEIRI W.

(odinioară Societatea curelarilor.)

Strada Cisnădlei 45. SIBIU. Heltauergasse 45.

Magazin bogat în articole pentru căroșat, călărit, vânat, sport și voiaj, poclăzi și procovățuri, portmonee și bretele solide și alte articole de galanterie cu prețurile cele mai moderate. Curele de mașini, curele de cusut și legat, Sky (vârșob) permanent în deposit. 62 57-

Toate articolele din branșele numite și reparatura lor se execută prompt și ieftin.

Liste de prețuri, la cerere, se trimit franco.

Comande prin postă se efectuează prompt și conștiencios.

Mare deposit de hamuri pentru cai dela solurile cele mai ieftine până la cele mai fine, coperitoare (țoluri) de cal și cofere de călătoria.

Aleol

La Tuso, răgușină și Introcnara ajută sigur și repede

Trăiască

Amuzant de tusa mă încercă.

Pastilele de piele ale lui Egger

cu un gust admirabil și na stăcă pofta de mâncare

Un carton 1 cor. și 2 cor.

Carton de probă 50 fil.

Pastilele lui Egger mă scăpară iute.

În Sibiu să poate căpăta la apotecelo:

Guido Fabritius, I. C. Molnár, Carol Morscher, Carol Müller, E. Rummel, Karl Pissel, Alber Zind.

În Sebeșul-săsesc la apotecelo Stefan Heitz, I. C. Reichard și Walter Metz.

741 19-26

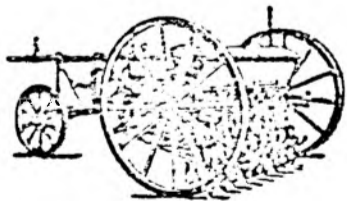
Fratii Gömöri

Magaziu dela fabrica pentru mașini economice

* Budapesta,

IX., Boráros tér Nr. 5

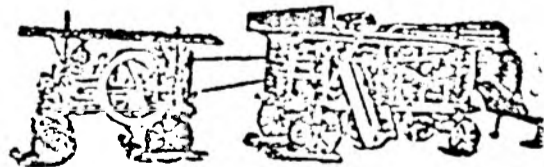
Reprezentanța generală pentru Ungaria a fabricii de mașini și turnătorie de fier **K. & R. Jezek în Blansko.**

Recomandăm mașinile de sămănat, construcție tare, cu aparat de săpat și sămănat sacurilor, sistemul cel mai nou, care corespunde întru toate timpului de față.

Mașinile de îmblătit cu motor, instalațiile de mori și mașinile de sămănat, pe cari le-au liferat firma **FRATII GÖMÖRI** sunt bine primite în toată țara, de aceea ne recomandăm onorațiilor economi.

Mai departe recomandăm următoarele mașini speciale: tăvăluguri pentru zdrobitul pietrișului cu suluri de peatră și cilindru cernător, spre a se folosi la petriș mărunț și mai mare; cum și a se mână

Garnituri de îmblătit cu motor! deținse cu numeroase premii prime, liferă pe lângă deplină garanție și condiții avantajoase de plată. Pentru instruirea și purtarea mașinilor de îmblătit trimitem gratis un monteur la fața locului.

cu apă, abur sau motor. Mașini pentru fabricarea de cărămidă, instalații complete pentru țiglarie, mașini pentru producerea cimentului și spargerea pietrii.

Cumpărători serioși, cari se interesează cumpărătorii crută proviziunea agentului, personal pe spesele noastre, prin ceceas de mașinile noastre, și cercetăm noi acasă ajung deci mai ieftin la posesiunea mașinii și sunt siguri de cel mai bun serviciu.

O moșie și o moară de vânzare.

În comuna Roșcani și la 7 km. depărtare în comuna Mihăești aproape de Dobra, comitatul Hunedoarei, să vinde din mână liberă: **O casă de zid** cu pivniță și 5 odăi, situată la drum, grădină de $\frac{1}{2}$ jugăr, pământ arător și fânaș 15 jugăre, dintre cari 4 grădini cu pomi și loc de vie. În comuna Mihăești, pe drum de comitat, în centru, **o moară de făină** cu 2 roți, de nou reconstruită, curte cu casă de zid și șură cu grădină, 5 jugăre pământ la câmp, dintre cari o grădină mare, aproape de casă. Să vând și separat de Roșcani. Doritorii de a cumpăra să se adreseze la: **Marla Șirdea în Rădulești**. p. u. Hunyad-Dobra. 877 1—

Mare asortiment de Crăciun

Vânzare ocazională

de mătasuri, postavuri, barcheturi, lingerie și diferite stoffe de

Bluse și Haine

Prețurile cele mai ieftine!

Magazin de modă pentru dame și bărbați 877 7—

Rudolf Trentina

Sibiu, Strada Cisnădiei Nr. 25.

Nu uita

stimate cetitor, — la comanda sau tot felul de alte cumpărări, făcute în urma unui inserat celt în foaia noastră, — amintiți și spune, că despre lucrurile comandate sau cumpărate ai celt în inseratul din „Foaia Poporului”.

Prin aceasta contribuți și D. Ta la răspândirea și lămurirea foilor noastre, iar pe altă parte veți fi servit de grabă, fără ce aceasta să te coste ceva mai mult.

Ludovic Ferencz,

RECHIZITOR DE BARBAȚI

SIBIU, strada Cisnădiei Nr. 12.

recomandă p. t. publicului

cele mai noue stoffe de toamnă și iarnă în mare asortiment.

noutățile 724 107—

multe chiar acum, pentru haine de bărbați stoffe englezești, franțuzești și iedigene, din cari se execută după măsură cele mai moderne vestimente precum: Sacko, Jaquete, și haine de bărbat, cu prețuri foarte moderate.

Recomandă atențiune merită noutățile de stoffe pentru pardisiuri și „Krajași”, cari se află totdeauna în depozit bogat.

Asupra reverenzilor confecționate în atelierul meu, îmi permit a atrage deosebită atențiune a On. domni preoți și teologi absolvenți. — În cazuri de urgență confecționez un rând complet de haine în timp de 24 ore. — Uniforme pentru voluntari, cnu și tot felul de articli de uniformă, după prețurile croitura cea mai nouă.

Institutul de asigurare

„TRANSYLVAINA“

Strada Cisnădiei 5.

SIBIU

Strada Cisnădiei 5.

recomandă

Asigurări împotriva focului

pentru edificii, recolte, mărfuri, mașini, mobile etc. pe lângă premii recunoscute de cele mai estine, și în cele mai favorabile condiții, cum și

Asigurări asupra vieții

(pentru învățători confesionali și preoți români gr.-or. și gr.-cat. avantajii deosebite), pe cazul morții, și cu termin fix, cu plătire simplă sau dublă a capitalului; asigurări de zestre, asigurări de copii, asigurări pentru serviciul militar, asigurări de studii, asigurări cu participare la câștig de 40% garantat și cu restituire de 3% interese și asigurări pe spese de înmormântare.

Sumele plătite pentru pagube de foc până la finea anului 1911	K 5.275,798.23	Suma asigurărilor cu foc K 127.763,744.—
Capitalul asigurat pe viață achitate	5.146,659.36	efarșitul anului 1911 (viață) .. 10.931,822.—
		Fonduri de întemeiere și de rezervă .. 2.520,493.—

Prospecte în combinațiile cele mai variate se trimit gratuit, cum și orice informații în birourile Direcțiunii, strada Cisnădiei Nr. 5 și la toate agenturile.

Prosoane versate în acuziții, cari au legături în cercuri bune, se primesc în serviciul institutului în condiții favorabile. 797 18—

Mare atențiune!

Sam. Wagner.

Prima turnătorie de fer Sibiană, Fabrică de mașini agricole, Atelier de mori și prăvălie de fer.

Recomandă cu cea mai mare căldură bogatul meu asortiment de tot felul de **motore** dela **prima fabrică**, dela cel mai mic și până la cel mai mare; asemenea și **mașini de treierat** din renumita **fabrică Hofherr** dela cea mai mică și până la cea mai mare; numai puțin recomandă și tot felul de articole pentru edificări precum:

Cement de Portland și Roman din Beocin, Traverse, Trestle, Carton câtrănit pentru învâlit, **Pânză de sârmă** pentru îngrădit, precum și ori ce fel de forăcio aparținătoare la edificări.

Tente pe lângă cea mai strictă garanție cu prețuri foarte moderate și condițiuni de plată avantajoase.

Nu vă grăbiți a comanda din alt loc. — până nu veți vizita prima lină aceasta mare și bine asortată fabrică.

Efectuarea se face prompt și conștientos.

Feriți-vă stimați agricultori a nu cumpăra imitații și vă feriți de escroci. 881 37—

Nu-i reclamă, — ci e fapt

că fiecare în interesul său propriu numai în

Warenhaus Grünberger

să facă cumpărări de

724 19—

Haine pentru domni, dame, băieți, fete și copii

bluse, rochii, jupoane, negligés și costume pentru dame.

Mare alegere!
Prețuri fără concurență!

Cel ima mare depozit de blănării!

Strada Cisnădiei. Palatul comandei de corp.

Nr. 102/1913 pret.

Concurs.

La locul de vicanotar in comuna Ortat, devenit vacant prin abdicere, public concurs până la 14 Martie 1913.

Candidați de notar evalificați să-și înainteze cererile prin autoritatea lor competentă, instruite cu documentele recerute la oficiul pretorial. 827 3-3

Săliște, în 11 Ianuarie 1913.

Primpretorul cercual.

O casă

pentru economie, care constă din două odăi, curte, șură, grajd și 298 metri pătrați grădină, se vinde din mână liberă cu preț ieftin. A se adresa la cancelaria Dr. Bonez, avocat, Sibiu, strada Cisnădiei 39. 899 13-

Beură eselență și cu gust bun, care produce sânge. — Recomandată de medici contra bolii de anemie, lipsă de sânge, nervositate, reconvalescență.

Influențează producerea sângelui, întărind mușchi și nervii, dă apetit fără a avea ceva urmări nefaste asupra stomacului sau la dinți.

Prețul unei sticle mari Cor. 3 50, una mică Cor. 2—. Se capătă în toate apotecile.

Depozitul principal la:

GUIDO FABRITIUS,
apotecar în Sibiu. 691 31

Inseratele

numai atunci au valoare mare, dacă sînt răsădite în prețutul dens, în toate țările, în toate cercurile sociale. Pentru acest scop se oferă în continuare în FOAIA POPORULUI. Informații se pot afla la primăria Sibiu sau la foaia Poporului.

Două moșii

sîntare pe Câmpie, în jurul Murăș-Oșorheiului, sunt de dat în arîndă. O moșie de 500 jugare catavale, iar cealaltă de 1700 jugare. Prețul de arîndă 28 c. r. pe un jugar anual. Moșile se pot lua în arîndă pentru o singură sau o perioadă și amănîntă la oală. Doritori să se adreseze la Mandl Vilmos în Murăș-Oșorhei (Mareșel-árholy). 8-

MILIOANE

foarte contra

TUSEI

răgușeloi, catarului, flegmei, catarului bronșial și de gât

Caramellele de piept

ale **Kaiser** — cu —lui **Kaiser** — „Trei brazi”

6100 atestată de medici și privați, lăsată prin notarul public, garantează succesul sigur.

Bomboane foarte bune și gustoase.

1 pachet 20 și 40 bani, 1 dosă 60 bani. Se capătă în toate apotecile, drogueriile și prăvăliile de coloniale mai de tînt.

La „Croitoria Universală”

I. PETRAȘCUStrada Cisnădiei Nr. 30. **SIBIU.** Strada Cisnădiei Nr. 39.

Telefon Nr. 172.

Premiat:
Expoziția internațională de modă
Paris 1911
Grand Prix și medalie de aur.

Premiat:
Expoziția universală din
Roma 1911
Grand Premio și medalie de aur

Prin aceasta îmi permit a aduce la cunoștința onoratului public, că în atelierul meu de primul rang, unde sunt ocupați la 20 de lucrători, primesc și execut tot felul de haine, atât civile cât și militare.

Pentru sezonul de toamnă și iarnă tocmai acum mi-a sosit o mare alegere de stoffe engleze și indigene. Croială cu gust și după ultima modă, garantând pentru ori ce lucru.

Serviciu solid și grabnic. — Prețuri moderate.

Sprijiniți industria română!

7.8 10-

Fire cu ochiuri din oțel Nr. 29 c.

Ițe (garnituri de războiu)

cu ochiuri în lungimea obicinuită de 15 mm, tare legat, cu băte cu tot, înălțimea 27 cm., ață Nr. 36 12.

Lungimea: 18 18 18 21 21 21 21 24 24
Nr. firelor: 600 700 800 720 780 810 960 780 960

Spote de țesut, cu dinți din alamă galbenă, 105

mm întreaga înălțime 18 " lungimea cu:

300 330 360 390 dinți, 320 450 540 480 600

dinți, 21 " lungimea cu: 330 360 390 420

450 180 dinți, 24 " lungimea cu: 390 420

450 600 dinți, 27 " lungimea cu: 330 420

450 750 700 800 dinți, 30 " lungimea cu: 600 800 dinți, 34 " lungimea cu: 380 dinți.

Spote cu dinți din oțel, 105 mm, 18 " lungimea cu: 360 390 420 540

dinți, 21 " lungimea cu: 390 420 450 540 dinți, 24 " lungimea cu:

450 600 540 dinți, 27 " lungimea cu: 330 dinți.

Acele spote care nu sînt prezente în această listă se expediază după dorință, repede și eficient.

Listă de preț la cerere.

Carol F. Jickeli,

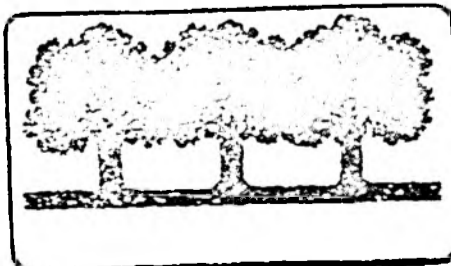
Sibiu și Alba-Iulia.

Berea albă și neagră**Boreria dela Trei-Stejari**in **SIBIU**

este foarte bună și gustoasă!

Această bere e cunoscută și se bea cu plăcere de toți cari o cunosc, atât la masă cât și la

724 89-

Că berea noastră e foarte cunoscută se poate vedea și de acolo, că sumpătorii se înmulțesc mereu.